4

18. 2. 1996
ROČ. XXVIII
Cena 6 Sk

SLOVO

Časopis gréckokatolíckej cirkvi

Na hornom zábere Katedrála sv. Jána Krstiteľa v Prešove. Dole drevený chrám v Tročanoch a vpravo drevený chrám v Hraničnom

Každú nedeľu nás privolávaš, Pane, do svojich chrámov...Nedeľu za nedeľou slávime tvoju pamiatku a načúvame Tvojmu slovu...A potom sa rozchádzame domov. Splnili sme si nedeľnú povinnosť. Naozaj sme urobili všetko? Už len to vyznačiť v preukaze...?

Pane, tvoje sviatočné slovo je slovom všedného dňa, určeným pre každého človeka. Pre jeho denný dotyk s ľuďmi i s Tebou. Daj, nech sa nedeľná liturgia nestane hodinkou len pre povznesenie citu a bez účinku v žití evanjelia.

Daj, nech porozumieme sile Tvojho slova pre zmenu nášho zmýšľania i konania. Uprostred všedných dní...Aby sme boli kresťanmi na Tvoj obraz!

Bože náš, celá zem, všetko stvorenstvo, všetko, čo dýcha, má ťa chváliť, teba, Boha, Otca všetkých nás.

Dostali sme milosť poznať ťa a pocítiť tvoju lásku. Vieme, že si náš starostlivý Otec, ktorému nič neujde. Vychádzaš nám v ústrety a vyčkávaš nás ako márnotratného syna.

A čo my, tvoje deti?

Pozri, v akej duchovnej biede sa zmietame. Rozdelenia, nenávisť, ba i vojny sú plodmi toho, že neodpovedáme na tvoju lásku. Koľko ľudí ťa ešte nepoznalo, alebo netúži spoznať. Cítime sa vinní my, ktorým viera bola daná ako apoštolské dedičstvo. Keby sme ťa milovali tak, ako si nám prikázal, ľudia by hovorili - pozrite, ako sa milujú. Tejto cti prirovnať nás k prvým kresťanom sa nám nedostáva. Sme dlžní svedectva viery.

Preto ťa pokorne prosíme, nehľaď na naše hriechy a previnenia, neodopri nám svoje nebeské dary, ale vysloboď nás zo všetkých múk.

Zbav nás kamennej bezcitnosti, pokušení a všetkého zla. Zmy z nás všetku vinu. Bože, zmiluj sa nad nami, pre svoju lásku zotri naše hriechy, lebo tvoje milosrdenstvo nepozná hraníc.

(Slová kajúcnosti, ktoré predniesol o. Cyril Jančišín na ekumenickej bohoslužbe v Dome umenia v Košiciach počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 25. 1.1996)

Perly východných otcov

Sv. Bazil Veľký O TOM, ŽE SA TREBA VYHÝBAŤ INOVERCOM A HRIEŠNIKOM

Či sa má vyhýbať spoločnosti inovercov a tých, čo hriešne žijú ten, čo sa dopúšťa hriechov?

- Apoštol povedal: "Bratia, prikazujeme vám v mene nášho Pána Ježiša Krista, aby ste sa stránili každého, ktorý žije neporiadne, nie podľa učenia, ktoré prijal od nás (2 Sol 3, 6) . Preto bez výnimky pre každého z nás je škodlivá a nebezpečná akákoľvek účasť myšlienkou, slovom a skutkom v každom zakázanom skutku. A kto je slabý, ešte viac má dávať pozor na seba. Predovšetkým preto, lebo obyčajne je to tak, že duša, ktorá si zvykla na zlo, stáva sa náklonnejšou na hriech, keď je v jeho blízkosti. Ďalšou príčinou je aj to, že ako telesne chorým je potrebné venovať väčšiu pozornosť, a často sa musia varovať aj tých vecí, ktoré zdravým sú osožné, tak aj ľuďom, ktorí boli chorí na duši, načim venovať väčšiu pozornosť a starostlivosť. A aká škoda ho môže postihnúť, keď sa bude stýkať s hriešnikmi, ukazuje ten istý Apoštol, keď hovorí - "trocha kvasu prekvasí celé cesto" (1 Kor 5, 6).

A keď takú veľkú škodu zapričiňuje spoločnosť ľudí, ktorí sa dopúšťajú hriechov vo veciach mravných, čože potom máme povedať o tých, ktorí sú presiaknutí falošnými náukami o Bohu? Hriech proti viere ničí celé ich duchovné zdravie. Neverstvo privádza ich do náruživosti, ktoré pozbavujú človeka cti. Nato poukazujú mnohé výroky Svätého písma a zvlášť slová z listu k Rimanom: "A pretože si nevedeli vážiť poznanie Boha, Boh ich vydal napospas ich zvrátenému zmýšľaniu, aby robili, čo sa nepatrí, plných neprávostí, zloby, lakomstva, ničomnosti, plných závisti, vrážd, svárov, lsti, zlomyseľnosti; sú klebetní, utŕhačskí, nenávidia Boha, urážajú iných, sú pyšní, povyšujú sa, vymýšľajú zlo, neposlúchajú rodičov, sú nerozumní, vierolomní, bezcitní a nemilosrdní. Hoci dobre vedia o Božom ustanovení, že tí, čo robia také veci, zasluhujú si smrť, nielenže to sami robia, ale aj schvaľujú, keď to robia iní" (Rim 1, 28-32).

Sv. Bazil Veľký O PRÍČINÁCH ROZTRŽITOSTI A O TOM, AKO ICH ODSTRÁNIŤ

Odkiaľ pochádzajú roztržitosti a márne myšlienky a ako sa ich máme chrániť?

- Roztržitosti pochádzajú z lenivosti rozumu, nezamestnaného potrebnými záležitosťami. A toto zase vyplýva z nedostatku viery vo všadeprítomného Boha, ktorý "skúma vnútro i srdcia" (Zjv 2,23). Kto verí v túto pravdu, celkom iste sa riadi podľa slov "Pána mám vždy pred očami; a pretože je po mojej pravici, nezakolíšem sa" (Ž 16,8). Kto to zachováva a žije podľa toho, nikdy sa neopováži, a ani nebude mať kedy myslieť nato, čo nemá nič spoločného s povzbudzovaním vo viere, hoci by sa to zdalo aj dobrým, a nehovoriac už o tom, čo je zakázané, a čo sa protiví Bohu.

Pripravili baziliáni

(Pokračovanie v budúcom čísle)

Z OBSAHU

Čas pokánia - čas odpúšťania	3
Hovoríme s titl. kanonikom o. Jozefom Knežom	4
Plač na obrubníku	5
Žena s krížom	6
Úvaha - Jedna z podôb pôstu	7
Poslušnosť sa vypláca	8
Odpovedá pomocný biskup prešovskej diecézy Mons. Milan Chautur, CSsR	9
Hľadanie plnej jednoty	10
Gréckokatolíci v Českej republike	11
Veľká radosť eparchie	12
V súvislosti so započatým procesom blahorečenia	13
Stretnutie s dopisovateľmi	14
Liturgický kalendár	15
Svätá Alžbeta Uhorská	16

Oprava - V čísle 3/96 na str. 12, správny názov školy: **Cirkevná základná škola sv. Juraja vo Svidníku**

SLOVO

časopis gréckokatolíkov
vychádza k 1. a 3. nedeli v mesiaci
Vydáva Spolok sv. Vojtecha v Trnave

Vedúci redaktor:
Blažej Krasnovský
Redaktor:
Anton Mesároš
Cirkevný cenzor:
o. Anton Mojžiš
Grafická úprava:
Karol Neupauer
Sadzba a tlač:
PVT a.s., divízia Košice
a PV PRESS

FIDEI ET SCIENTIÆ SSV

Príspevky zasielajte na adresu:
Redakcia Slova
Hlavná 8
080 01 Prešov

Cena 1 výtlačku 6 Sk
Predplatné:
polročné 72,- Sk
celoročné 144,- Sk
Indexné číslo 49618
Distribúcia:
Priamo z redakcie
Podávanie novinových zásielok povolené Východoslovenským riaditeľstvom pôšt Košice, č.j. 2542 - PTTM - 93, zo dňa 8.9.1993

ČAS POKÁNIA - ČAS ODPÚŠŤANIA

Božský Spasiteľ na začiatku veľkopôstneho času nás vyzýva: "Ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí vaše hriechy (Mat 6, 14- 15). Vieme, že je už tu príhodný čas... "Zhoďme teda skutky tmy a oblečme sa do výzbroje svetla. Žime počestne..." (Rim 13, 11-13). Odpustiť svojim hnevníkom, ktorí spáchali voči nám krivdu, je naozaj ťažká vec. Hnev spáli všetku lásku v srdci. U pohanov platí zásada: oko za oko a zub za zub. U pohanov odpustiť a zmieriť sa - je neznámy pojem. U Egypťanov v pohanskom náboženstve boh Oziris pýta sa Hora: "Čo je najkrajšia vec na svete?" Hor odpovedá: "Najkrajšia vec na svete je pomsta za spáchanú krivdu". Tak zmýšľajú a tak konajú pohania. My sme však kresťania, my máme iného učiteľa - Ježiša Krista, ktorý nám prikazuje odpúšťať nepriateľom, ba aj milovať ich. "Milujte svojich nepriateľov, a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú" (Mt 5, 43-44). Ak budeme milovať svojich nepriateľov, staneme sa podobnými Bohu podľa slov sv. Jána Zlatoústeho: "Nič na svete nás nerobí podobnými Bohu tak, ako láska k nepriateľovi."

"Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia,"... (Lk 6, 27). Veľkopôstný čas je vhodný na to, aby sme sa snažili zbaviť sa svojich chýb. Brat, sestra! Neprechovávaj nenávisť. Nenávisť je určitá forma šialenstva. Ak sa ti nenávisť zahniezdi v srdci, nebudeš mať pokoja. Jej dych vyhasí v tvojich očiach úsmev, a zapáli v nich jedovatý plameň.

Hnev bičuje dušu a zatvrdzuje ju v nesmiernej túžbe po pomste. Jej železná ruka ti zryje čelo, zvrášti ti obočie. Urobí ti z tváre kainskú masku. Staneš sa zlým ku všetkým, aj k nevinným, aj k osobám drahým, aj k sebe samému, pretože had, ktorého skrývaš vo svojom vnútri, ťa ustavične zožiera a do krvi ti vstrekuje svoj jed. Priatelia sa ti vyhýbajú, pretože tvoj

PRÍHOVOR

zamračený výzor odstrašuje. A tak žiješ sám. Iba láska môže zaľudniť náš život aj v samote. Kde niet lásky, tam je púšť. Ak chceš teda znovu nájsť svoj úsmev, ak chceš, aby sa do teba opäť vrátil jas, ak sa chceš vyliečiť z tohto duchovného vredu, vyhoď zo srdca červa nenávisti, pozbav svoju krv jedu, vylej zo svojej nádoby ocot, aby sa mohla naplniť medom. Medom je milovať nepriateľov, medom je odpúšťať nepriateľom, medom je zabudnúť na urážky, medom je dobre robiť tomu, kto ti robí zle, medom je dobrorečiť tomu, kto ti zlorečí a medom je modliť sa za svojich prenasledovateľov.

Koncom tretieho storočia žili v Antiochii dvaja dobrí priatelia Sapricius a Nikefor. Sapricius sa na smrť pohneval. Stalo sa, že Saprícia udali na súd, pretože je kresťan a odsúdili ho na smrť. Keď sa o tom dozvedel Nikefor, utekal do väznice, aby sa zmieril so svojím hnevníkom. Avšak Saprícius mal v srdci taký hnev, že nepodal Nikeforovi ruku na znak odpustenia. O niekoľko dní Nikefor sa dozvedá, že nepriateľa vedú na popravisko, uteká za ním, padá pred ním na kolená a prosí úpenlivo o odpustenie, ale tento ani pred smrťou nechcel odpustiť. Božia milosť ho opustila. Keď už mal byť popravený, zvolal: "Zriekam sa Kristovej viery a chcem obetovať pohanským bohom." Z kandidáta na mučeníctvo sa stáva Kristov zradca! - Keď Nikefor videl tu zradu, spáchanú na Kristovi, zvolal mohutným hlasom:"Ja som tiež kresťan. Vezmite mňa, ja radostne namiesto neho zomriem za Krista!"

Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými, a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal... a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal...nič by mi to neosožilo." (1Kor 13,1-3).

Nech je nám vzorom ako sa máme zmieriť s hnevníkom - sv. Nikefor, ktorého pamiatku si pripomíname 9. februára.

o. Augustín LEUKÁNIČ

Vlastnosť odpúšťať previnenia a činiť pokánie je v ľudskej pamäti zakódovaná od nepamäti. Lenže ľudstvo v rozličných epochách svojho vývoja traktovalo túto vlastnosť rozlične. Ak svoje city podrobilo slepej pomste, často na ňu zabúdalo. Kresťanstvo človeka však obnovilo a odhalilo pre neho v plnej miere význam tohto prekrásneho citu.

Tento cit utvára ušľachtilé prostredie, v ktorom sa plne prejavuje náš duchovný svet. Preto kresťanská viera obzvlášť zdôrazňuje potrebu pokánia a odpustenia. Táto nevyhnutnosť si nevyžaduje zvlášte okolnosti, lebo odpúšťať možno kedykoľvek, každý deň, lebo len vtedy neovládne našu dušu zloba a hnev.

Prosiť o odpustenie ako aj samému odpúšťať sú dve veci, ktoré smerujú k jednému cieľu. Kto odpúšťa inému, aj sám má na to právo. A naopak - ak niekto chce, aby mu bolo odpustené, aj sám musí odpúšťať. V tom spočíva najväčšia Kristova pravda. Veriaci ju každoročne opakuje v modlitbe Otče náš:"... a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom" (Mt 6, 12).

Zvláštny význam vzájomného odpúšťania svätá cirkev zdôraznila nielen vo svojom učení, ale aj v obradoch. Podľa toho bola ľudovo pomenovaná aj nedeľa na začiatku veľkého pôstu - nedeľa odpustenia "proščenija - odpuščiňa" (Syropôstna nedeľa). V predvečer veľkého pôstu sa ľudia majú zbaviť zloby a nenávisti, nevraživosti a pomsty. "Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí..." (Ev. na Syropôstnu nedeľu - Mt 6, 14).

Z myšlienok mnícha Danyla z ukrajinčiny preložil A. Krupa

Viera DONOVALOVÁ - KLENKOVÁ

Poďakovanie

Vďaka Ti, Pane, za obetu,
lásku a nádej, za vieru,
milosrdenstvo vykúpenia,
tú božskú veľkosť zámeru.

Vďaka Ti, Pane! Útok času
a odstup ľudských popretí
vždy vyššie dvíha Tvoju čašu
sprítomňovanej obety.

Najbližší z blízkych,
najvernejší z verných,
najskutočnejšia prítomnosť!

Len vďaka Tebe nie sme sami,
víťazstvom končia ľudské drámy,
zástanca ľudí! Vzácny hosť!

ROKY PRENASLEDOVANIA BOLI AJ ROKMI NÁŠHO DOZRIEVANIA

Hovoríme s titl. kanonikom o. Jozefom KNEŽOM pred jeho osemdesiatkou

Titl. kanonik o. Jozef Knežo pred vysviackou na kňaza pôsobil v rokoch 1943-45 ako katechéta v Trebišove. Vtedy začali moje stretávania sa s ním. Tie ďalšie boli oveľa neskoršie - v šesťdesiatych rokoch v Košiciach, keď ho vyrvali od jeho veriacich vo Vysokej nad Uhom a on sa po dlhom čase vrátil trošku bližšie k svojim. Pri každom stretnutí pokojne vlieval potrebnú istotu a nádej. Ďalšie stretávania s ním začali v roku 1989 pri práci na obnovovaní nášho cyrilometodského spolku. Všetky svoje životné skúsenosti, pretavené v ohni ťažkých životných skúšok, pokorne odovzdáva ďalším, aby niesli ďalej to nadšenie pre prácu v cyrilometodskom hnutí gréckokatolíkov, ktorým bol naplnený celý jeho doterajší kňazský život.

Titl. kanonik o. Jozef Knežo, predseda Spolku sv. Cyrila a Metoda a správca farnosti vo Vysokej nad Uhom, pri príležitosti nadchádzajúcej životnej osemdesiatky rád poskytoval odpovede na predložené otázky:

Náš rozhovor

■ ***Vlani ste si v tichosti pripomenuli 50. výročie kňazskej služby. Vieme, že ste boli na kňaza vysvätený hneď po prechode frontových udalostí 25. februára 1945 v Katedrále Povýšenia sv. kríža v Užhorode a že ste kňazstvo prijali z rúk mladého biskupa-mučeníka ThDr. Teodora Romžu. Ako vo vás dozrievala myšlienka na kňazskú službu?***

- Narodil som sa 17. marca 1916 v Iňačovciach. Po ukončení vtedajšej ľudovej školy som sa prihlásil na reálne gymnázium v Michalovciach, kde som študoval štyri roky. Vtedy gymnáziá boli osemročné. Denne - okrem troch zimných mesiacov - som do školy cestoval bicyklom, lebo v Michalovciach vtedy nebol nijaký internát. V lete - po ukončení štvrtej triedy - prišli za mnou činovníci futbalu z Užhorodu, aby som prestúpil k nim a študoval na tamojšom gymnáziu. Túto ponuku som prijal rád aj preto, aby som sa nemusel každý deň štverať na bicykli do Michaloviec.

Priznám sa, že po Užhorode som túžil už aj predtým. V tomto meste bolo sídlo gréckokatolíckeho biskupstva, do ktorého patrila aj časť farností zo Slovenska. Pretože som od malička túžil po kňazskom povolaní, ťahalo ma tam aj po tejto stránke. Veľmi na mňa napríklad zapôsobila konsekrácia užhorodského biskupa Mons. Alexandra Stojku, na ktorej som sa predtým zúčastnil. Pôsobivé obrady a chorový spev užhorodských bohoslovcov na mňa tak zapôsobili, že som zatúžil stať sa raz členom tohto spevokolu. A táto moja túžba sa stala skutočnosťou, keď po maturitných skúškach v roku 1938 som sa zriekol športovej kariéry a rozhodol som sa pre štúdium teológie. V spomínanom zbore som začal spievať už v prvom ročníku.

■ ***Časy, v ktorých ste sa pripravovali na kňazstvo, neboli najpriaznivejšie. Čo všetko ste zažili a prežili, kým sa splnil jeden z vašich životných cieľov - stať sa kňazom?***

- Áno, časy boli vtedy naozaj nepokojné. V tom istom roku časť vtedajšej Podkarpatskej Rusi - aj Užhorod - po viedenskej arbitráži obsadili maďarské vojská a nás po ukončení prvého semestra vyslali študovať do Olomouca, lebo prešovský seminár nemal možnosť pojať šesť desiatok užhorodských bohoslovcov. V Olomouci nás však zastihla na jar roku 1939 okupácia nemeckých vojsk a nás so súhlasom maďarskej vlády vrátili späť do Užhorodu. My - bohoslovci zo Slovenska - sme svoje teologické štúdiá nakoniec ukončili v Prešove. Od 1. septembra 1943 som bol potom ustanovený za katechétu do Trebišova, kde som vypomáhal aj v duchovnej správe. Na toto mesto si milo spomínam po každej stránke.

Ako ste už uviedli, po prechode frontu ma mukačevský biskup ThDr. Teodor Romža vysvätil na kňaza a prešovský biskup Pavol P. Gojdič, ktorý opäť začal spravovať časť mukačevského biskupstva, ma ustanovil za správcu našej farnosti vo Vysokej nad Uhom, kde pôsobím doteraz.

■ ***Ako si spomínate na trpké roky násilnej pravoslavizácie, ktorú začal totalitný systém po tzv. prešovskom "P" sobore po 28. apríli 1950?***

- Po prešovskom "P" sobore aj mňa v putách ako zločinca odviekli do Prešova. Skúsil som aj Hlohovec a Podolinec. Koncom roku 1951 sme boli - ako o tom píše v publikácii Trpké roky - spomienky gréckokatolíckeho kňaza o. Michal Fitz - prepustení na "slobodu" s príkazom vysťahovať sa aj s rodinou na manuálne práce do Čiech. Tak som sa dostal do Cvikova, kde som začal pracovať v pivovare. Po dvoch mesiacoch ma preložili do bavlnárskych závodoch v Českej Kamenici. Po šiestich rokoch núteného pobytu som sa potom v tichosti vrátil na Slovensko a zakotvil na plných desať rokov v bytovom družstve Stavba v Košiciach. Neboli to v nijakom prípade pokojné časy. V Košiciach žili aj ďalší gréckokatolícki kňazi. Štátna bezpečnosť nás neustále znepokojovala a ponúkala spoluprácu. Jedným z jej cieľov bolo aj to, aby sme sa navzájom začali upodozrievať zo spolupráce s ňou.

■ ***V roku 1968 začalo svitať na lepšie časy aj pre našu prenasledovanú gréckokatolícku cirkev. Začala práca na obnove jej činnosti až bolo dňa 13. júna 1968 vydané vládne nariadenie o hospodárskom zabezpečení gréckokatolíckej cirkvi. Ako si na tie časy spomínate?***

- Obyčajne po nedeľných bohoslužbách sme sa začali opatrne schádzať v parku a debatovali sme o našej situácii, ktorá dávala skutočnú nádej. Došlo až k tomu, že do tridsať našich kňazov sa zišlo v našom byte na Bajzovej ulici. Vtedy sme si zvolili akčný výbor, ktorý pomáhal spravovať našu cirkev až do čias, keď terajší náš biskup Mons. Ján Hirka bol dňa 2. apríla 1969 menovaný za ordinára prešovskej eparchie. Myslím si, že spomínaný akčný výbor v ťažkých prechodných časoch urobil pre našu cirkev naozaj veľa. Jeho predsedom bol o. ThDr. Ján Murín a jeho najbližšími spolupracovníkmi o. ThDr. Štefan Ujhelyi a prof. o. Andrej Zima.

■ ***Vy ste medzi prvými odišli k svojim do Vysokej nad Uhom a aj do funkcie okresného dekana okresu Michalovce...***

(Pokračovanie na 15. str.)

CHCEM ŽIŤ PRÍTOMNOSŤ SYNA BOŽIEHO

Pane,na začiatku pôstneho obdobia vstupujem do svojho vnútra,aby som objavil čas milosti a čas Tvojej prítomnosti vo mne. Chvejem sa pri myšlienke,že znovu Ty,Ježišu,budeš zradený,odsúdený a ukrižovaný.Pri pohľade na kríž prežívam svoju zradu na Tebe,svoje zbabelé odsúdenie Teba.Denne beriem do rúk kladivo svojej sebeckosti a za priehršť klincov zloby, aby som Ťa dôkladne pribil na kríž.

Odpusť mi, Pane, že sa často vyhováram na ľudí a okolnosti, že splývam s historickým davom, ktorý kričí pred Pilátom: Ukrižuj ho, ukrižuj ho! Teba, Pane, toľkokrát som sa odvážil ukrižovať, lebo nerozumiem Tvojej láske a odpusteniu. Odpusť mi, Pane, že neviem odpúšťať svojim blížnym, neviem ich milovať, neviem ich prijať, lebo hriech zavládol v mojich myšlienkAch, slovách, pohľadoch. Pane, bojím sa svojich reči, svojich názorov, lebo nimi šírim chlad a beznádej. Odpusť mi, že zanedbávam pravé hodnoty a dávam sa strhnúť a naplniť pominuteľnými hodnotami tohto sveta. Odpusť, Pane, že znesväcujem chrám svojej duše zlými návykmi, strachom a nepokojom. Odpusť mi urážky, zlé slová, nepriateľstvo, hnev, opilstvo, ktoré tak často preniká môj život a ktorými som poranil srdcia svojich blížnych.

Pane, Ty vidíš moje duševné zranenia. Ty uzdravuješ a zoceľuješ moje zranené srdce. Vstúp do môjho života tak, ako si vstúpil do života Šimona z Cyrény, tak ako si vstúpil do života lotra po pravici, tak ako si vstúpil do života stotníka, aby aj ja som povedal: "Tento človek bol naozaj Boží Syn" (Mk 15,39).

Utíš búrky v mojom živote, daj mi zažiť Tvoju odpúšťajúcu a uzdravujúcu lásku.

Pane, dnes v Tvojom mene a s Tvojou pomocou vyhlasujem boj svojmu sebectvu. Nech nikto pre mňa neplače, nech sa nikto kvôli mne nehnevá, nech nikto kvôli mne nie je zatrpknutý a znechutený. Pane, daj mi zakúsiť Tvoj odpúšťajúci pohľad z kríža. Udeľ mi milosť, aby som si uvedomil, že potrebujem v tomto pôstnom období viac Teba, Tvoju lásku ako môj obľúbený pohárik, že Ťa potrebujem viac ako hltanie každodenných klebiet, že ťa potrebujem viac ako televízny program. Potrebujem Ťa preto, Pane, aby boli vo mne uvoľnené sily lásky, aby som sa stal milujúcim a odpúšťajúcim človekom.

Pane, mám dennú skúsenosť s hriechom, ale v tomto pôstnom období nachádzam Teba a túžim zakúsiť Tvoju prítomnosť. Rozhodujem sa pre Teba. Nielen, že Ti chcem veriť, ale chcem Ti aj patriť. Uvedomujem si svoju hriešnosť a úbohosť. Preto prijímam Tvoj plán spásy. Chcem formovať svoj život nie podľa dnešnej módy, podľa názorov dnešných ľudí, nie pod vplyvom sveta, ale podľa evanjelia. Viem, že Tvoje slovo premieňa a uzdravuje. Preto sa chcem každý deň dotknúť Tvojho slova, prijať Ťa v Najsvätejšej Eucharistii a zahľadieť sa do Tvojho kríža ako do zrkadla, aby som poznal svoju hriešnosť a Tvoju lásku.

Preto chcem v tomto pôstnom období žiť prítomnosť Syna Božieho vo svojej rodine, na svojom pracovisku, vo svojej farnosti.

Pane, zo svojho kríža prenikni celú moju bytosť. Naplň ma pokorou mýtnika, kajúcnosťou Márie Magdalény. Nech môj Každodenný život formuje nie duch tohto sveta, ale Duch Boží. Nech sa mením na nové stvorenie.

Velebím Ťa , Pane, za Tvoj kríž, za Tvoje vykúpenie. Velebím Ťa za radosť z pokánia, za radosť z odpustenia hriechov. Velebím Ťa, Pane, že rozlamuješ reťaze hriechov a robíš ma slobodným Božím dieťaťom.

Ďakujem za milosť, že som porozumel reči kríža. Ukrižovaný Ježišu, Ty si zomrel za mňa. Od tejto chvíle chcem žiť celý a celkom pre Teba. Pomôž mi na tejto ceste vytrvať, aby som mohol zacítiť radosť emauzských učeníkov, radosť z Tvojho vzkriesenia. Amen.

o. Ján KARAS

Plač na obrubníku

Katka bola vždy veselá a šťastná, keď mohla robiť to, čo sa jej páčilo. Horšie to bolo, keď ju niekto požiadal, aby urobila niečo, do čoho sa jej nechcelo. Vtedy sa začala zlostiť a odvrávať. Raz, keď Katka mala takú zlú náladu, šomrala si popod nos: "Ja utečiem z domu, ja tu bývať nebudem!" Iste si myslela, že takto mamičku nastraší a nebude musieť nič robiť, o čo ju mamička prosila. Keby len vedela, ako rýchlo sa sama potrestá.

Jedného dňa sa Katka veľmi rozhnevala, neviem ani, prečo to bolo. Viem iba to, že ju mamička o niečo prosila a Katka nechcela poslúchnuť. A vtedy Katka naozaj vybuchla hnevom a vykríkla: "Idem si zbaliť svoje veci a idem preč!"

"Tak ty by si chcela od nás odísť?" - povedala mamička kľudným hlasom. "Dobre, pomôžem ti, najprv potrebuješ kufor, aby si mohla uložiť svoje veci." Mamička priniesla z komory jeden kufor a položila ho na Katkinu posteľ. "Budeš potrebovať nejaké šaty", - išla a priniesla zo skrine dvoje. "Tiež prádlo na spanie", - položila na kufor pyžamo a plášť. "Nezabudni si dať ponožky a sveter", - volal otecko, ktorý prichádzal do izby, aby pomohol baliť.

Katkin hnev teraz zmenil inú podobu. "To sú ale protivní a strašní ľudia" - hovorila si. "Tak len preto, že som povedala, že sa mi tu nepáči, mi zbalili kufor a vyhodili ma na ulicu. No dobre, ak chcú aby som šla, tak idem, nech vidia, že mi to nevadí."

Vtedy už bol kufor zbalený a otec ho odniesol ku dverám. "Do videnia, Katka", povedal, keď Katka prechádzala predsieňou. "Dúfam, že sa budeš mať dobre, keď už s nami nebudeš bývať." Mamička povedala len "do videnia" a zavrela dvere.

Katka ešte stále zlostná zišla po schodoch na ulicu. Ale noc bola chladná a to skôr schladilo jej hnev. Začala teda rozmýšľať: "Kde budem dnes v noci spať, čo budem zajtra jesť?" Nedošla ani na koniec ulice, keď sa jej zmocnil smútok. Zatúžila sa vrátiť domov.

Ale neodvážila sa, bola si istá, že ju rodičia už nepríjmu späť domov. Veď bola k nim taká zlá a povedala im toľko nepekných slov. Sadla si na obrubník a začala plakať. Prečo bola len taká hlúpa, ako to teraz všetko napraví? Plakala už dosť dlho, keď zrazu medzi vzlykmi počula známy hlas. Zastavila dych a s napätím počúvala. Znovu ho počula a bol to otec. Otec ju hľadal a volal po mene. Katka sa rozbehla oproti oteckovi a skočila mu okolo krku. "Otecko, otecko, odpusť mi, že som bola taká zlá. Prosím ťa, vezmi ma zase domov!"

Otecko ju tiež objal. "Pravdaže sa môžeš vrátiť zas domov, preto som ťa išiel hľadať"- povedal a vzal Katkin kufor. Držali sa za ruky a spolu šli domov.

Chlapci a dievčatá, presne viem, ako sa v tej noci Katka cítila. Nie, nikdy som z domu neušiel, ale neraz sa stalo, že som zhrešil a ušiel od Boha. Potom som to ľutoval, čo som urobil a hanbil som sa prosiť o odpustenie. A vtedy som počul vo svojom srdci Ježišovo volanie. Prišiel som k nemu a on mi odpustil a znova ma prijal.

Ak rozmýšľate o tom, že utečiete z domu, nerobte to. Ale ak ste sa dopustili niečoho zlého a ušli ste od Boha a teraz túžite po odpustení, dodajte si odvahy. Náš nebeský Otec Vás práve teraz hľadá, choďte rýchlo za ním. Má široko otvorenú náruč, aby vás objal.

Žena s krížom

Musím sa priznať, že nikdy v minulosti som nemal rád návštevy ťažko chorých. Zanechávali v mojej duši smútok a žiaľ. Radšej som vyhľadával radosť, ako každý iný chlapec v mojom veku. Moje znalosti o Bohu boli len naučené z kníh, modlitby brané skôr ako povinnosť. Keby mi vtedy bol niekto povedal, že aj utrpenie môže byť krásne, možno by som ho bol vysmial, ale určite by to bolo pre mňa nepochopiteľné. Dospievaním a rukou Pána sa zmení každý človek. Každý, kto ho nevyženie zo svojho srdca, milujúceho aj trpiaceho. Veľkou lekciou je pre mňa aj tento príbeh, o ktorom chcem písať.

Všetko sa to začalo v jeden decembrový deň, pred jedenástimi rokmi. Všetko sa schyľovalo k oslave Nového roka, bol totiž už len jeden deň pred Silvestrom. Starostí, ktoré každý pozná. Moja teta bola vtedy už pomerne stará žena, vdova. Mala 73 rokov, ale čo - to pomohla aj ona a unavená odišla odpočinúť si do svojej izby vedľa kuchyne. Jej dve slobodné dcéry ešte pokračovali v práci. Asi po polhodinke nahliadli opatrne cez pootvorené dvere, či mamka nepotrebuje prikryť, aby neprechladla. Hneď však pochopili, že niečo nie je v poriadku, ale určite nepredpokladali, že to tak zmení ich doterajší život. Ich milovanú mamku a starú mať postihla náhla mozgová príhoda. Jej reč bola akoby nezrozumiteľná, viditeľne zoslabla. Pohyblivosť ľavej časti tela sa javila ochabnutejšia. Zavolali rýchlo zdravotnícku pomoc, prišiel jej syn i ďalší príbuzní, každý chcel pomôcť. Vážnosť prípadu si vyžiadala hospitalizáciu v okresnej nemocnici. Dcéry vtedy pracovali niečo nad 50 km od zdravotníckeho zariadenia, kde našla svoj nový nečakaný domov ich mama. Každý deň počas piatich týždňov absolvovali túto trasu z domova do práce, do nemocnice a naspäť domov. Vyčerpavajúce. Iba kto to zažil, ten pochopí. Viera v Božiu prozreteľnosť a Jeho lásku ich však držala nad vodou.

Medzitým moja teta musela absolvovať niekoľko punkcií - rumbaliek, jej stav sa zhrošoval a na tele chorej sa objavili preležaniny. Pri všetkej snahe jej dcér chýbala tu ešte aj láska ošetrujúceho personálu. Po piatich týž-

dňoch previezli svoju mamu do nemocnice v meste, kde pracovali. Tu mal blízko ku nej aj syn, ktorý učil na jednej učňovskej škole a všetkým im to uľahčilo situáciu. Zdravotný stav ich mamy sa viditeľne nezlepšil. Po ďalších šiestich týždňoch sa rozhodli, že mamu zoberú domov. Dobre vedeli, že to, čo môžu dať vlastné deti svojej ťažko chorej mame, jej nedá nikto iný ani v tom najlepšom ústave.

Začala sa teda ďalšia etapa ich života. Nastal čas nevyspaných nocí, čas bolesti a zármutku. U chorej sa objavili naviac aj epileptické záchvaty a musela znova putovať do nemocnice. Asi po mesiaci sa vrátila späť medzi svojich. Venovali jej tú najlepšiu opateru, pomáhali aj jej sestra i nevesta. Každý, kto mal čas, veď museli aj pracovať a živiť svoje rodiny.

Zhruba po dvoch rokoch navštívil ich domácnosť aj jeden známy z našej obce a spolu s ním prišiel aj jeho priateľ, doktor z nemocnice v krajskom meste. Návšteva, akú poslal sám Pán. Doktor po preskúmaní okolnosti, po zistení stavu pacientky, radikálne zmenil liečbu chorej ženy. Predpísal lieky na regeneráciu postihnutého orgánu. A zakrátko nastal zlom, na ktorý moje sesternice budú pamätať po celý život. Ich mama začala znovu hovoriť. A roky išli ďalej. Prešlo ich už neúrekom. Jedenásť. Stav "našej pacientky" je za ten čas v podstate rovnaký. Raz celkom pokojne sleduje televíziu, pozhovára sa, inokedy krutá bolesť raní jej údy a chce, aby bol niekto pri nej.

Ilustračná snímka

V útulnej izbičke posteľ, nad ňou na stene obraz Matky ustavičnej pomoci. Akoby nás všetkých povzbudzoval, veď tá Matka je najväčšou útechou v utrpení. Ona videla na kríži umierať našu Spásu a zažila bolesť, akú nezažije žiadna pozemská matka.

Po jedenásťročnom pripútaní na lôžko nikde neobjavíte preležaniny na tele chorej. To je starostlivosť, akú si bez Boha nemožno ani predstaviť. "Tak to musí byť, toto je vôľa Božia!"- hovorí často tým, čo ju ľutujú. Obdivuhodná žena.

Chcel som sa podeliť s týmto životným príbehom jednej ženy. Takých a im podobných je určite viacej. Sú veľkým poučením pre nás všetkých, sú dôkazom toho, že aj v súčasnosti žijú medzi nami deti, čo majú radi svojich rodičov nielen vtedy, keď potrebujú peniaze a matky, tiché hrdinky, ktoré v pokore znášajú svoj životný údel. Ľudia žijúce so Všemohúcim za každej situácie (jg)

Jedna z podôb pôstu

Filozof Arthur Schopenhauer (1788 - 1860) raz povedal: "Čím viac je človek schopný celkovej vážnosti, tým srdečnejšie sa môže smiať." Zabudnutá radosť, hlboký smútok, jemný úsmev a zádumčivá vážnosť patria ku kvalite života, ktorú daruje Boh. Potom sa vyplatí hodiť raz triezvy pohľad na pôstne obdobie.

1. Kto sa už dlho trápi a zlostí nad svojimi stravovacími návykmi, ten môže výraz pôstne obdobie vziať doslovne. Začína v pondelok prvého pôstneho týždňa, keď majú všetci gréckokatolíci deň pôstu a abstinencie a končí sa Veľkým piatkom, keď je rovnako deň pôstu a abstinencie (47 dní - 8 kg, to znamená, každé 3 dni 0.5 kg).

Príslovie hovorí: "Sýty hladnému neverí". Preto: držte sa po staročie dlho tejto starej "pôstnej diéty" cirkvi a zakúsite najneskôr na Veľkú noc vzkriesenie nového životného pocitu a nového ľudského porozumenia.

O Tomášovi Akvinskom (1225 - 1274), jedným zo svätých mužov ťažšej váhy, v duševnom i telesnom ohľade sa hovorilo, že po pôstnom čase by bolo možné na jeho bruchu kľačať ako na koberci. Ak ste dobre obdarení, tak máte podobne na uváženie.

2. Sú formy televíznej a video - zlosti, ktorú možno označiť ako "videotiu". Televízne kanály máme už dlho preplnené. Porovnajte si predsa raz váš časový výdavok pre modlitbu a svätú liturgiu s časom na televíziu a video. 10:1 pre televíziu oproti Bohu? Trošku menej televízie môže spôsobiť trošku väčší ohľad na rodinné potreby a o niečo hlbší pohľad na Božiu starostlivosť o nás ľudí. Aj takto liečivo pôsobí postenie.

ÚVAHA

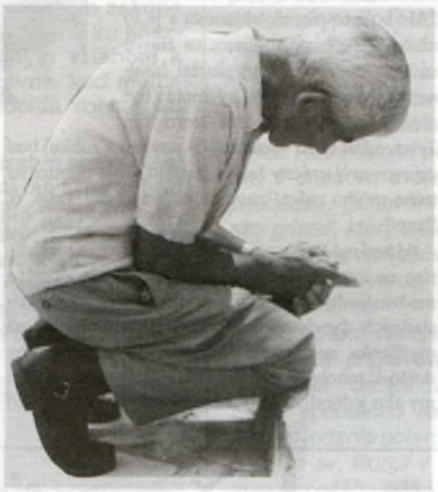

Ilustračná snímka

3. Dnes je vysporiadanie sa s alkoholom a nikotínom oproti všetkým pijatikám a trápeniam s drogami v minulých storočiach len lacným šiestackým žartom. V posledných rokoch sa na to len v Nemecku vydá ročne asi 80 miliónov mariek. Keby sme z nich vytvorili valček a plnili markovými mincami (s hrúbkou 2 mm), bude z toho valček dlhý 160 000 km. Ak by sa tieto peniaze dali ďalej pre tretí svet, nebol by už vlastne žiadny tretí svet tohto druhu. Trošku menej benevolencie a nezáujmu by mohlo otvoriť naše zmysly pre skutočne dôležité veci tohto sveta a dať nám jasnosť pre pochopenie Božích zámerov s nami.

Ešte jedno sa mi zdá veľmi dôležité pri postení: vieryhodnosť! Nemožno podnietiť deti k zrieknutiu sa sladkostí, ale sám po večeroch "priateliť sa s fľašou". Nemožno počas dňa túžiť po všeobecnom obdive z postenia a v noci viesť dvojitý život pri chladničke.

Robme teda celkom celé veci podľa "pravidla" svätej Terézie z Avily: "Kto tancuje, nech tancuje, kto je jarabica, nech zostane jarabicou a kto postí, tak nech sa postí."

Ulrich LÜKE

JA SOM ALFA I OMEGA

Tieto slová vyriekol Pán. Keď hovorí, že je omegou, tzn., že On je posledným cieľom všetkého. Bez neho je všetko nezmyselné, ako to už mnohí konštatovali, ktorí ho nepoznali.

Boh je Omega, ale On je jediný Omega. Nikto iný nesmie byť pre nás najvyššou hodnotou. Sú ľudia, pre ktorých najvyššou hodnotou sú peniaze, pre iných syn, dcéra, manžel, snúbenec a keď táto osoba sklame, život pre nich stráca zmysel.

Po dedičnom hriechu sa nám veľmi ľahko stáva a niekedy ani nie dosť vedome, že tou Omegou už nie je Boh. V živote kresťana, ktorého omegou je niečo iné, nastanú konfliktové situácie, v ktorých sa bude musieť zreteľne rozhodnúť buď pre Boha alebo proti Nemu. Pilát aj chcel oslobodiť Ježiša, ale Omegou mu bola kariéra. Ježiša dal nakoniec ukrižovať. Ak sme naviazaný na nejakú vec, dielo, osobu, Boh nám práve na to siahne, aby sme sa rozhodli celkom pre Neho, alebo odišli. On neznáša vlažných.

Autentické stretnutie s Bohom, to je stretnutie Boha s človekom. Iniciatíva je Božia a je namierená k tým, ktorí mu dovolia vojsť do ich života. Boh prichádza v ústrety, hľadá človeka. Obyčajne také stretnutie Boha s človekom sa koná cez skúšku.

Vystihuje to história Abraháma - Božieho priateľa. Abrahám verí Bohu, lebo doposiaľ vždy, čo prisľúbil, aj splnil. Teraz žiada syna ako obetu (skúška). Poňatie Boha u väčšiny kresťanov je obyčajne také, že Boh vyhovuje ich predstave. Dáva im to, čo potrebujú. Veria v Neho, lebo im vyšiel v ústrety. Taký je Boh úžasný.

Pre opravdivý duchovný vzrast je potrebné ísť ďalej - prijať skúšku. Kresťan pociti, že Boh je ďaleko a navyše žiada Izáka ako obetu. Boh si tu sám protirečí. Jedno povie (rozmnožím tvoje potomstvo ako hviezdy na nebi) a iné koná. Nemá to logiku. Boh prosí od človeka to, čo mu je najdrahšie. Skúška Boha ho vyvedie z miery. Všetko mení. Boh nežiada len odvrhnutie toho, čo je zlé, ale prosí to najdrahšie.

Sr. Regina, SSNPM

ROSA SLOVAKIA DNES PREDSTAVUJE GOSPEL MUSIC - RON KENOLY

ŽIVOT ZASVÄTENÝ UCTIEVANIU PÁNA

Ron Kenoly je dnes jedným z najvyhľadávanejších, svetovo známych vedúcich chvál. Úspech jeho LP platní nominovaných na cenu Dove Award (cena za najlepšieho interpreta v Gospel Music) "Lift him Up" a"God is Able" ho priviedli do stredu pozornosti verejnosti, čo spôsobilo, že si musel začať zvykať byť stále viac a viac vo svetle reflektorov. Už jeho prvý album "Jesus is Alive", vydaný na konci roku 1990, predznamenalo vzrast jeho popularity.

V niekoľkých posledných rokoch publikum, pre ktoré som spieval alebo viedol bohoslužby, neustále rástlo, hovorí Kenoly, ktorý viedol bohoslužbu pred nabitou sálou s takmer 9000 ľudmi, pri ktorej sa nahrával jeho najnovší album "Sing Out With One Voice". Rona Kenolyho na albume doprevádza mnoho kvalitných hudobníkov, ktorí patria k jeho

Svet mladých

už tradičnému doprovodnému tímu:Abraham Laboriel, Alex Acuña, Justo Almario a ďalší. Spieva s nimi tiež niekoľko speváckych zborov, napr.: Africký detský zbor, v súčasnosti v zahraničí veľmi obľúbený. "Zažívam prípady, kedy sa ľudia prídu pozrieť na koncert, ale ja sa ich tiež snažím viesť k uctievaniu Boha. To, že vediem tieto chvály a uctievanie, je určitá obtiažna a duchovná výzva k tomu, aby som sa sústredil na to, kto som a čo som."

Pieseň s názvom "I Dedicate This Time" (Zasväcujem tento čas) je pieseň, ktorá sa zrodila priamo pri bohoslužbe, a ja si ani nepamätám, ktorá bohoslužba to bola, "- hovorí Kenoly. "Ale bola to pieseň oddanosti a je to niečo, čo robím, aby som sa znovu sústredil na svoj život a službu, hlavne v situáciách, ktoré by mohli byť obtiažne." ("Zasväcujem tento čas Tebe, ó,Pane/ vo všetkom, čo poviem a robím, buď oslavovaný/ vzácny Ježišu, zaujmi svoje miesto/ na tróne môjho srdca/ zasväcujem tento čas Tebe, ó, Pane."

Aj keď má Ron v súčasnosti nabitý rozpis seminárov, na ktorých vedie chvály a uctievanie, dostáva medzinárodné pozvania a vychováva rodinu, v posledných dvoch rokoch horí v jeho duchu najmä myšlienka zasvätenia. "Myslím, že je treba, aby došlo k mnohým zasväteniam. Cirkev ako celok i my ako jednotliví veriaci sa musíme znovu zasvätiť veciam Božím. Náš národ usiluje o to, aby bol znovu zasvätený Pánovi,"- vysvetluje Ron. "Myslím, že to sú veci, ktoré tento album hudobného chválorečenia prinesie: pomôže ľuďom sústrediť sa znovu na to, čo je naozaj dôležité."

Sústredenie sa na dôležité veci je cvičenie, ktoré vo svojom živote pozná. Na konci 60. a na začiatku 70. rokov prežil Ron úspešnú kariéru vo svetskej hudbe ako spevák nočného klubu a nahrával u niekoľkých hlavných spoločností, vrátane Warner Brothers, A&M, MCA a United Artists. Jeho úspešná kariéra a rýchly životný štýl začali ničiť jeho rodinný život. V roku 1975 Ron prostredníctvom modlitieb a svedectiev svojej ženy znovu zasvätil svoj život Pánovi.

" V mojom živote bol čas, kedy som si nemyslel, že budem žiť tak dlho," - spomína Kenoly. " Ale Boh mi dal omnoho viac, než som očakával, omnoho viacej, než som si zaslúžil. A som pripravený byť dobrým správcom všetkého, čo mi On v živote dal." Jeho príklad sa mi zdá byť nákazlivý. "Znovu a znovu na rôznych stretnutiach, ktoré robíme, vidím ľudí, ktorí si uvedomujú dobrotu Božiu a prichádzajú k oltáru, čo sa deje práve pod vplyvom chvál a uctievania," - dosvedčuje Ron. "Ľudia hovoria: Pane zasväcujem Ti svoj život, svoj talent, svoje schopnosti - všetko, čo mám zasväcujem Tebe. Kladiem do tvojich rúk, Pane; použi ma, akokoľvek chceš."

A pre Rona Kenolyho spôsobil tento akt viery obdobie, ktoré je v jeho živote najpodnetnejšie a najpožehnanejšie".

Pripravil M. MIKLÁŠ

BIBLICKÉ POSTAVY

Knihy Exodus, Leviticus, Numeri podávajú celistvý obraz o jednej vynikajúcej osobnosti, vodcovi izraelského národa. Ani niektoré prejavy ľudskej slabosti nezatienili zďaleka jeho duchovnú veľkosť, ktorého najvýraznejšou povahovou črtou bola pokora a bezhraničná obetavosť. Aj keď iní malomyseľneli a upadali, on vytrval v dôvere voči Bohu. Týmto spôsobom niekoľkokrát zachránil izraelský národ pred Božím trestom. Bol mužom modlitby v stálom spojení s Bohom, čím prevýšil aj prorokov, ktorých je prototypom. Kňazská tradícia ho predstavuje ako muža povolaného na bohoslužbu, ktorého charakteristickou črtou bola "žiariaca tvár". Popri ňom hral v dejinách Izraela veľkú úlohu aj jeho brat ..... a jeho synovia.

Tajnička č.2

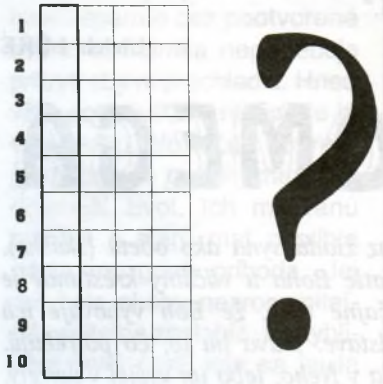

Legenda

1. Prvé slovo tajomného nápisu napísaného na stene Balsazarovho paláca, z ktorého Daniel vyčítal kráľovu záhubu a jeho dynastie (Dan 5, 25-28)
2. Prvá Božská osoba
3. Júdsky kráľ (2 Kr 11,1-20)
4. Dávidova pieseň
5. Abrahámov syn (Gn 21, 1-8)
6. Miesto prvej svätyne (1 Sam 1, 3)
7. Jeden z Adamových synov (Gn 4, 1- 16)
8. Prvokresťanský znak
9. Starý otec kráľa Dávida (Mt 1, 1 - 16)
10. Príbytok svätých

Poslušnosť sa vypláca

PRÍBEH ZO ŽIVOTA

Stalo sa to v Brazílii, v Južnej Amerike.

Istí veriaci rodičia s deťmi bývali v malom domčeku neďaleko pralesa. Okolo domu rástli košaté stromy. Pod jedným z nich sa hralo v piesku najmenšie dieťa z rodiny, päťročná Irenka. Dnes sa pod stromom hrala už od rána. Oteckovi sa to videlo už pridlho a tak vyšiel z domu, aby sa na Irenku pozrel.

"Čo tam tak dlho robí, veď je už skoro poludnie" rozmýšľal pre seba, keď vychádzal z dverí.- A už ju videl, ako sa spokojne hrá v piesku."Asi práve teraz pečie nejaké dobré koláčiky z piesku a okolie si vôbec nevšíma. "- Otec sa odrazu zhrozil, keď uvidel, ako sa z jednej vetvy stromu spúšťa nad Irenku veľký had. Nevedel, čo má v rýchlosti urobiť. Uvažoval: "Keď vykríknem, vystraším Irenku i hada. Had by pravdepodobne rýchlejšie zaútočil, ak by sa Irenka pohla. Keď však neurobím nič, had sa pomaly v tichosti spustí z vetvy dole, omotá sa okolo nej a zaškrtí ju!" Nebezpečie teda hrozilo z oboch strán. Had už visel polovicou tela a začal sa kývavým pohybom spúšťať zo strany na stranu, ako to hady robia, kým zaútočia. Bol to hrozný okamih pre tohto otca. Nevedel, čo má urobiť. Nakoniec sa rozhodol a zavolal: "Irenka, nevstávaj zo zeme, ale si pomaly ľahni na bruško a tak sa plaz ku mne. Hlavičku nedvíhaj!"

Irenka urobila všetko, čo jej otec povedal. Pomaly si ľahla na bruško a plazila sa k oteckovi. Keď už bola asi dvadsať krokov od stromu, otec Irenke rýchlo povedal: "Teraz vstaň a rýchlo utekaj ku mne". Dievčatko poslúchlo a o chvíľu bolo v bezpečí, v náručí svojho otecka. Otec prežíval ťažké chvíle strachu, ale teraz už z celého srdca ďakoval Pánu Bohu, že to dobre dopadlo. Otočil Irenku smerom k stromu, kde sa pred chvíľou hrala a ukázal jej veľkého hada.

"Pozri sa, Irenka, ten had by ťa za chvíľu zaškrtil. Vieš, čo ťa zachránilo? " Irenka sa nechápavo pozrela na otecka. "Vieš, čo to bolo? Zachránila ťa tvoja poslušnosť."

Poslušnosť sa vypláca vždy. Buďme rozumní a rozvážni v každej chvíli života. Poslušnosť a láska voči svojim rodičom, blížnym, voči Bohu sa vypláca.

Otázky mladých

Odpovedá pomocný biskup prešovskej diecézy Mons. Milan Chautur, CSsR

Otec biskup, zaujíma ma, či môžu miništrovať dievčatá. Myslím skôr na detský vek - do 12 rokov. Vraj sa to niekde praktizuje, dokonca aj v našej diecéze. Aký máte na to názor? **Ivo**

Začal by som etymologickým objasnením slovka miništrovať. Pochádza z latinského slova ministro, are - to znamená poslúchovať - slúžiť, podobný základ má i slovo minister. K službe Bohu je pozvaný každý človek, ale každý v inom zadelení. Preto je dôležité odhaliť spôsob, ktorým najkrajšie môže poslúžiť Bohu chlapec a v čom sa najlepšie prejaví služba dievčat.

Dievčatá svojou jemnosťou a estetickým cítením môžu pekne poslúžiť oltáru úhľadnou úpravou kvetov, poriadkom v chráme, ktorý si zoberú na starosť, pekným dievčenským spevom a podobne. Aj keď to nie je miništrovanie v tom našom chápaní, ale je to služba, ktorá je potrebná a Pán Boh má z nej o to väčšiu radosť, o čo viac je konaná v skrytosti.

Už od Starého zákona chlapci z pokolenia Leviho boli pridružení pre službu oltára. Ich úlohou bolo konkrétne vstupovať do služby počas prinášania obiet. Touto úlohou v Novom zákone poveril Pán Ježiš apoštolov, a pretože k službe oltára, ku kňazstvu, by sa mali chlapci pripravovať konkrétnym vzťahom k bohoslužobnému priestoru od malička, je správne, keď miništrujú pri oltári chlapci, azda niektorí z nich pocítia volanie ku kňazstvu.

Jo Crossant v knihe Kňazstvo ženy alebo kňazstvo srdca píše: " V našej nespokojnej a nepokojnej spoločnosti má žena zohrať podstatnú a úžasnú úlohu... Totiž, ak ona nájde svoje miesto, usporiada sa aj všetko ostatné pre blaho všetkých. Je načase, aby sa vzchopila, aby zvážila svoju zodpovednosť a uvedomila si, o čo ide v jej poslaní a aby vydala zo seba to najlepšie. To však predpokladá, že sa vzdá túžby byť ako muž a uzná svoju odlišnosť, nie ako nedostatok, ale ako bohatstvo, ako Boží dar" (str. 15).

Ilustračná snímka

Zacitoval som z tejto knihy preto, aby si chlapci a dievčatá viac uvedomovali už od detstva, že Boh mužovi a žene určil v mnohých oblastiach iné úlohy a len vtedy, keď od detstva sa správne budú pripravovať na svoje poslanie, nadobudnú vnútornú rovnováhu a správne nasmerovanie.

Preto mojím názorom je: nech chlapci posluhujú pri oltári ako miništranti a dievčatá posluhujú v chráme, ako dievčatá, ktoré majú obohatiť liturgiu tak, aby o všetky oblasti liturgických potrieb bolo náležite postarané.

Radosť v Michalovciach

Dnes uverejňujeme úryvok z dlhšieho pekného listu katechétky Žanety z Michaloviec, ktorým uzatvárame Vaše listy z bohatých duchovných zážitkoch z Vianoc. Žiaľ, z priestorových dôvodov sme nemohli uverejniť všetky, ktoré nám do redakcie došli. Sme na prahu pôstneho obdobia a dúfame, že pre praktizujúcich kresťanov bude na milosti rovnako bohaté...Tešíme sa na Vaše listy.

Tak prišla tá túžobná a očakávaná chvíľa, na ktorú sme čakali. Za spevu Izaiášovho proroctva: "S nami Boh, čujte všetky národy..." - narodil sa nám Ježiško - dieťatko. Myslím, že deti z našej farnosti prežili čas očakávania Ježiška duchovnejšie ako po minulé roky a nielen ony, ale aj dospelí. Veľmi rady nacvičovali jasličkovú akadémiu, ktorú sme mali v pondelok, prvý vianočný deň. Bola za hojnej účasti rodičov detí a veriacich, deti sa snažili zahrať svoje úlohy čo najlepšie. Bol to príbeh jedného dievčatka, Julky, ktorá svojím dobrým detským srdiečkom pomohla svojej matke, ktorú veľmi ľúbila, k obráteniu. Táto mamka pochopila, že neviditeľný Boh tak ako v Betleheme, i dnes vo svojej veľkej láske sa ponížil v podobe dieťaťa a prichádza, prihovára sa jej ako priateľ, ktorý stále žije s ňou, no ona nenačúva jeho volanie a pozvanie. Je hluchá voči nemu.

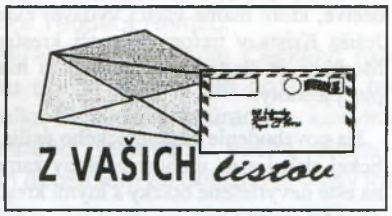

Tak isto ako deti aj mládež s nimi sa pripravovala na narodenie deťaťa Ježiša. Svoju spontánnu radosť z jeho narodenia potvrdili spevom na sv. liturgii v druhý vianočný deň. Po nich chválil zborovým spevom nášho Pána spevácky zbor, ktorý účinkuje v Chráme Svätého Ducha pri kláštore redemptoristov.

A keďže boli vianočné prázdniny a bolo dosť snehu, mládežnícky zbor s otcom Emilom uskutočnil podujatie s názvom zimná sánkovačka. Tam sme sa všetci vysánkovali, vyguľovali aj s o. Emilom dosýtosti.

Potom prišiel deň, keď bolo potrebné rozlúčiť sa so starým rokom a privítať nový. V chráme bola vyložená Najsvätejšia Eucharistia, každý bol ponorený do modlitby, meditácie, spievali sa žalmy a hlavne každý ďakoval Bohu za to, čo mu dal v starom roku, či to boli chvíle radosti, smútku, či chvíle, na ktoré sa nedá nikdy zabudnúť. A iste to boli veľké milosti a najmä sviatosti, ktoré sme prijali v uplynulom roku. O polnoci bolo sviatostné požehnanie a spievali sme pieseň Zjednotení v Duchu, držiac sa za ruky. Naozaj, v tej chvíli sme boli spojení, zjednotení nielen medzi sebou, ale aj so svojimi rodinami, s otcom biskupom Jánom a hlavne so Svätým Otcom Jánom Pavlom II. Pozdravili sme sa bozkom pokoja a priali si navzájom veľa Božích milostí, Božieho požehnania a tiež veľa lásky, porozumenia, pokory, aby sme mohli znášať kríže a skúšky, ktoré nám Pán Boh dáva nie preto, že nás nemá rád, ale preto, že nás miluje svojou úžasnou a nekonečnou láskou.

Nový rok sme nevítali len my, dospelí, no privítali ho aj deti z menšieho zboru a to 2. januára spoločenským večierkom. Pomedzi tanec a hudbu sme zaradili súťažné aj nesúťažné hry. Toto sme zakončili poďakovaním na večernej detskej sv. liturgii.

Takto radostne sme prežívali vianočné sviatky a celé obdobie Vianoc v našej farnosti. Všetky tieto udalosti, ktoré sme prežili v spoločenstvách našej Cirkvi, nás mnohých priviedli k zamysleniu nad svojím životom a nepohŕdaniu k pozvaniam a volaniam Božím, ktoré nám Cirkev cez sviatky ponúka.

Katechétka Žaneta

HĽADANIE PLNEJ JEDNOTY

Stredobodom prejavu Jána Pavla II. na stredajšej všeobecnej audiencii v Aule Pavla VI. boli rozvíjajúce sa perspektívy ekumenického dialógu. Katechézu venoval Svätý Otec Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov, ktorý prebiehal od 18. do 25. januára, sviatku obrátenia sv. Pavla apoštola. V tomto týždni smerujú všetky podujatia, modlitby, štúdium, dialógy a

spolupráca k jedinému cieľu: aby všetci kresťania, zmierení a v plnom spoločenstve, mohli konečne spolu sláviť Eucharistiu.

Netreba ani zdôrazňovať, akú dôležitú úlohu tu má práve vytrvalá a vrúcna modlitba. Veď ona vyjadruje a zároveň oživuje nádej na úplné spoločenstvo vo viere, v živote a vo svedectve, ktoré máme všetci vydávať evanjeliu Ježiša Krista v treťom tisícročí kresťanstva. Modlitba je skutočným prameňom hľadania plnej jednoty.

Na povzbudenie ekumenického úsilia katolíckej cirkvi a na uľahčenie úlohy zameranej na ešte nevyriešené otázky s inými kresťanmi, povedal Svätý Otec, zverejnil som v máji minulého roka encykliku Ut unum sint - Aby všetci jedno boli, ktorú som chcel znova predložiť na zamyslenie katolícke princípy ekumenického úsilia vo svetle pozitívnych skúseností minulých tridsiatich rokov vzájomných stykov a dialógu. Tieto princípy sú aj naďalej spoľahlivým sprievodcom na dlhej ceste, ktorú musíme prejsť, aby sme jedného dňa dosiahli úplné spoločenstvo. Veď napokon aj interkonfesionálne dialógy smerujú priamo či nepriamo k prekonaniu jestvujúcich odlišnosti a k obnoveniu úplnej jednoty všetkých veriacich.

V dialógu s pravoslávnymi cirkvami sme dospeli k vyjadreniu významnej konvergencie vo sviatostnom chápaní Cirkvi. Na uľahčenie napredujúceho dialógu som navrhol prehĺbiť otázku rímskeho biskupa. Všetci vieme,že práve táto otázka je najväčšou historickou prekážkou pri obnovení jednoty medzi katolíkmi a pravoslávnymi. Preto som všetkých povzbudil, aby sme spoločne hľadali formy, v ktorých by sa táto služba, t.j. služba jednoty rímskeho biskupa, mohla realizovať ako služba lásky uznaná jednými i druhými.

Čo sa týka starodávnych východných cirkví a asýrskej cirkvi, s radosťou som s niektorými ich patriarchami podpísal vyhlásenie spoločnej viery. Ide o dôležité texty, ktoré konečne umožňujú objasniť a prekonať historické kontroverzie. Teraz už môžeme spoločne vyznávať vieru v Ježiša Krista, pravého Boha a pravého človeka.

Ekumenický dialóg nadobúda rozdielne formy v prípade kresťanských svetových spoločenstiev z čias reformy. No aj ten je poznačený hlbokou snahou, a je bohatý na prísľuby.

Dialóg teda pokračuje, a všetci ho sprevádzame dôvernou modlitbou. Dnes by som chcel vyjadriť vďaku tým, ktorí sú v ňom zapojení - pastierom a teológom - pretože takto rozvíjajú autentickú evanjeliovú činnosť. Pravda, objavujú sa aj nové ťažkosti a vynárajú sa nové problémy, no Pán Ježiš nás pobáda, aby sme v začatej ceste pokračovali, poslušní jeho vôli. Druhý vatikánsky koncil vložil všetku nádej do Kristovej modlitby za Cirkev, do Otcovej lásky k nám a do sily Ducha Svätého. Preto sme istí, že naša viera a nádej nebudú sklamané. Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov je poznačený hlbokou snahou, a je príležitosťou na uskutočnenie vrelej túžby Vykupiteľa: " Aby všetci jedno boli ".

Verejný priestor pre náboženstvo

Pápež Ján Pavol II. sa vyslovil proti absencii náboženského a morálneho presvedčenia vo verejnom živote. Náboženstvo nie je len súkromnou vecou. Hrozí totiž nebezpečenstvo, že občania s nábožensky vyhranenými morálnymi predstavami budú vytlačení na okraj spoločnosti, čo v konečnom dôsledku podrýva demokraciu.

Ján Pavol II. pripomenul, že keď totalitné ideológie nášho storočia bránili náboženskej slobode, vyžiadalo si to milióny nevinných obetí.

Vatikán uvítal Rok boja proti biede, ktorý vyhlásila OSN

Vatikán uvítal vyhlásenie roka 1996 za Rok medzinárodného boja proti biede. Rádio Vatikán vyjadrilo nádej, že rozhodnutie generálneho sekretára OSN Boutrusa Ghäliho bude vplývať na vlády celého sveta, ako aj na postoj verejnosti k problému biedy.

Takáto senzibilizácia je o to naliehavejšia, že fenomén biedy za posledných päť rokov nadobudol strašný rozsah, veď 1,3 miliardy ľudí je nútených prežiť s biednou sumou jedného dolára denne.

Pápež Ján Pavol II. idolom talianskej mládeže

Pápež Ján Pavol II. je idolom talianskej mládeže. Počas ankety Inštitútu verejnej mienky medzi 15 - 18 ročnými Talianmi získal pápež so 76 percentami hlasov prvé miesto pred bývalým milánskym "korupčným poľovníkom" Antóniom Di Pietrom, ktorý získal 73, 5 percent hlasov. Počas ankety bolo možné uviesť viac mien.

Tretie miesto získal obľúbený disjockey Linus (63, 6 percent), za ním nasleduje pesničkár Samuele Bersani (59 percent) pred futbalovou hviezdou Gianluca Vialli (57 percent).

Nerobiť zo ženy kópiu muža

Pápež Ján Pavol II. sa postavil proti prúdom, ktoré sa snažia ženu vo všetkom pripodobniť mužovi. Žena je mužovi rovná, čo sa týka dôstojnosti a hodnoty. Jej identita však nespočíva v tom, že bude kópiou muža, zdôraznil Svätý otec na generálnej audiencii v stredu, 6. decembra vo Vatikáne. Žena má kvality a vlastnosti, ktoré treba uznávať a podporovať.

V sérii kázní o úlohe a povolaní ženy v Cirkvi a v spoločnosti vyslovil pápež lútosť nad tým, že hodnota materstva sa dnes, žiaľ, nie vždy dostatočne oceňuje. Zdôrazňovanie zamestnanosti žien, aby sa vyhovelo stúpajúcim nárokom rodiny, je falošnou koncepciou slobody, ktorá vidí v starostlivosti o deti prekážku pre možnosti sebarealizácie ženy, povedal Ján Pavol II.

Štatistika

V roku 1995 prišlo do Ríma za Svätým Otcom asi 1 milión návštevníkov, 536 tisíc sa ich zúčastnilo na všeobecnej audiencii. 185 700 na špeciálnej audiencii (osobnej skupinovej), 355 tisíc sa zúčastnilo obradov.

● V DUCHU BLÍŽIACICH SA OSLÁV 350. výročia užhorodskej únie poslali biskupi - prešovský Mons. Ján Hirka, mukačevský Mons. Ivan Semedi, maďarský Mons. Szilard Keresztes i menom križevackého biskupa Mons. Slavomíra Miklovša - list pápežovi Jánovi Pavlovi II. s prejavmi synovskej oddanosti a lásky. Poďakovali mu tiež za list zo dňa 25. marca 1995, v ktorom Svätý Otec pripomína naše zjednotenie s katolíckou cirkvou, do ktorej nás priviedli svätý Cyril a Metod. -mp-

● PRI PRÍLEŽITOSTI 70. NARODENÍN apoštolského nuncia Giovanniho Coppy v decembri 1995 pozdravil ho a srdečne mu blahoželal biskupský vikár v Prahe o. Ivan Ljavinec. -mp-

● PODĽA ÚDAJOV KATOLÍCKEJ CIRKVI ruské úrady zabraňujú vstup zahraničným kňazom na územie Ruska. Pred niekoľkými týždňami prestali príslušné úrady vydávať povolenia na pobyt kňazom, ktorí chceli nanovo vycestovať do Ruska. Teraz zabraňujú vycestovať aj tým kňazom, ktorí už niekoľko rokov pôsobia v Rusku. Podľa údajov apoštolskej administratúry v Moskve pre európske Rusko panuje medzi úradmi tzv. príslušnícky chaos. Obzvlášť postihnuté reštrikciami sú rehole. Väčšina zo 71 kňazov v európskej časti Ruska, ktorí spravujú 75 farností, sú cudzinci.

● ZA 70 ROKOV KOMUNISTICKEJ MOCI v bývalom Sovietskom zväze zlikvidovali okolo dvestotisíc kňazov. Vyhlásil to na tlačovej konferencii niekdajší člen sovietskeho vedenia a v súčasnosti predseda komisie ruského prezidenta pre rehabilitáciu obetí politických represií Alexander Jakovlev.

● NA TLAČOVEJ KONFERENCII vyhlásil aj to, že mnohých kňazov a reholníkov hrdúsili, alebo robili z nich ľadové stĺpy, keď ich polievali vodou. Alexander Jakovlev za svoju osobu prehlásil, že "nemal ani tušenie o skutočnom stave vecí."

GRÉCKOKATOLÍCI V ČESKEJ REPUBLIKE

BUDE V PRAHE BISKUPSTVO ?

S touto otázkou našich čitateľov, či bude v Prahe založené gréckokatolícke biskupstvo, sa stretáme stále častejšie. Po rozdelení československej federácie a vzniku dvoch samostatných štátov v roku 1993 bol v Čechách vytvorený biskupský vikariát. Otec sídelný biskup Mons. Ján Hirka za biskupského vikára ustanovil správcu svätoklimentskej farnosti v Prahe o. Ivana Ljavinca. Ten na túto otázku v dlhšom rozhovore pre český Katolický týdeník (č. 50 z 10. decembra 1995) odpovedal takto:

Zatiaľ sú pripravené podklady, ale čakáme na stanovisko Svätej stolice. V tejto veci sa aktívne ujala pražská nunciatúra a pravdepodobne bude návrh na zriadenie biskupstva schválený.

Tento krok je pre nás veľmi potrebný, pretože po rozdelení štátu sú vzájomné vzťahy s prešovskou eparchiou zložitejšie.

Súčasne by sa tým otvorila možnosť účinnejšieho riešenia problému gréckokatolíckej cirkvi u nás, najmä čo sa týka nedostatku kňazov." **-pk-**

TLAČ O GRÉCKOKATOLÍKOCH V ČR

V uplynulých rokoch je česká verejnosť častejšie informovaná o živote gréckokatolíkov v tlači, televízii a rozhlase. Po roku 1989 bola rozhlasom vysielaná staroslovanská liturgia z Prahy na Kvetnú nedeľu v r. 1990. Slúžil ju o. Ivan Ljavinec. 22. novembra 1992 vysielala Česká televízia archijerejskú sv. liturgiu z Brna. Slúžil ju prešovský sídelný biskup Mons. Ján Hirka. Z Ostravy bola vysielaná naša liturgia v júni r. 1993, ktorú slúžil prešovský pomocný biskup Mons. Milan Chautur.

"Hanácké noviny" viackrát v r. 1992 informovali verejnosť o gréckokatolíckych bohoslužbách v Olomouci.

Dvojmesačník minoritov Immaculata 7/93 publikoval článok moravsko - sliezskeho dekana o. Pavla Váchu o činnosti gréckokatolíckej farnosti v Ostrave.

V roku 1993 vysielal Slovenský rozhlas v Bratislave staroslovanskú liturgiu z Prahy, ktorú slúžil kancelár biskupského úradu v Prahe o. Eugen Kočiš. Pri bohoslužbe spieval pražský chrámový zbor pod vedením Mgr. Štefana Šutka. Časopis Anno Domini v r. 1993 zverejnil informatívny článok biskupského vikára o. Ivana Ljavinca o gréckokatolíckej cirkvi.

"Zvěsti z roudnického probošství" č. 11/94 venovali článok primíciám o. Ludvika Šťastného a gréckokatolíkom. Noviny "Plzeňsko" z 30. 9. 1994 vysoko hodnotili vystúpenie gréckokatolíckeho katedrálneho chrámového zboru z Užhorodu, ktorý tu vystúpil v rámci podujatia Dni duchovnej hudby v Plzni.

V čase prípravy na veľkonočné sviatky uverejnil Katolický týdenník úvodník o pokání od biskupského vikára o. Ivana Ljavinca.

Noviny Telegraf uverejnili 1. 4. 1995 ohlasy na umelecké pásmo venované pamiatke mukačevského biskupa - mučeníka Teodora Romžu.

Zahraničné vysielanie Českého rozhlasu uverejnilo r. 1995 príspevok tajomníka biskupského úradu o. Ludvíka Šťastného venovaný našim slovanským apoštolom pri príležitosti osláv ich sviatku.

Český týdenník č. 69 z augusta 1995 publikoval rozhovor s biskupským vikárom o. I. Ljavincom pod titulom Poznáte Prešovský sobor?

Časopis Světlo 37/ 95 a Katolícky týždenník 36/ 95 informovali o gréckokatolíckej púti v Uhorskom Brode.

Brnenská rádiostanica Proglas pripravila na konci r. 1995 hodinový rozhovor s biskupským vikárom o. I. Ljavincom o gréckokatolíkoch. Vianočný koncert s Karlom Gottom nasnímala Česká televízia v novembri 1995 v pražskom Chráme sv. Klimenta.

Katolícky týždenník č. 50 z 10.decembra 1995 priniesol obsažný rozhovor s o. Ivanom Ljavincom.

Taliansky časopis Russia Cristiana uverejnil rozhovor prof. Dr. Petra Živného s o. Ivanom Ljavincom o živote gréckokatolíkov v Českej republike.

Katolícke nakladateľstvo Zvon vydalo knihu o živote sv. Jozafáta, mučeníka, stúpenca únie, od poľského spisovateľa Tadeusza Zychiewicze pod názvom Jozafat Kuncevič.

Podľa spravodaja Jedinym sedcem pripravila Mária PEŠEKOVÁ

VEĽKÁ RADOSŤ EPARCHIE

Gréckokatolícka cirkev na Slovensku zažila veľkú radosť. Otec biskup Hirka v nedeľu, 28. januára 1996 vysvätil v prešovskej Katedrále sv. Jána Krstiteľa štyroch diakonov maďarskej národnosti na kňazov pre gréckokatolícke farnosti s bohoslužobným jazykom maďarským. Obrady, slúžené v staroslovienčine, sa niesli vo veľmi srdečnom a radostnom duchu. Boli komentované slovensky a maďarsky a cirkev vydala mocné svedectvo o tom, že Kristus naozaj búra všetky múry nacionálne, rasové i náboženské a môže v nás vytvoriť nového človeka na svoj obraz.

Otec biskup vo svojej homílii porovnaním Mojžiša - vodcu starozákonného ľudu a Krista - vodcu novozákonného, povzbudil neopresbyterov, aby si dali podopierať ruky laikmi, aby sa nebáli spolupráce s nimi, aby svojimi zdvihnutými rukami k Bohu dávali nádej tomuto svetu.

Na nových farnostiach vyprosujeme novokňazom hojnosť božích milostí a zdravia "na mnohaja i blahaja lita !"

Attila VAKLES, nar. 17.11.1971 v Kráľ. Chlmci

Michal TÓTH, nar. 3.11. 1964 v Čiernej n/T

Jozef VASZILY, nar. 18. 9. 1969 v Kráľ. Chlmci

Róbert MATYI, nar. 6. 1. 1969 v Kráľ. Chlmci

Ekumenický koncert cirkevných spevokolov

ZO ŽIVOTA EPARCHIE

Po II. vatikánskom koncile zosilnelo ekumenické hnutie v rámci celej katolíckej cirkvi. Je to zvláštna túžba Svätého Otca, ktorá vyviera z evanjelia "aby všetci jedno boli.." Modlitby za zjednotenie kresťanov, ktoré každoročne zaznievajú zvlášť v mesiaci január, ale tiež rôzne aktivity a podujatia prispievajú k jednote. V tomto duchu sa uskutočnil aj tohtoročný ekumenický koncert cirkevných spevokolov, pôsobiacich v Prešove. Predstavili sa ňom v poradí Pravoslávny zbor účinkujúci pri Katedrálnom chráme sv. kniežaťa A. Nevského, Gréckokatolícky zbor pri Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa, Mužský zbor Romana Sladkopevca pri Gréckokatolíckej bohoslovecke fakulte UPJŠ a ZR - Rímskokatolícky spevácky zbor pri IBMV - Sancta Maria. V programe zazneli skladby od S. Rachmaninova, D. Bortňanského a ďalších známych i menej známych autorov cirkevnoslovanskej zborovej tvorby. Organizátorom podujatia bol Park kultúry a oddychu v Prešove a podľa slov pracovníčky programového oddelenia p. Glodovej prešovské PKO plánuje organizovať aj v budúcnosti častejšie podobné podujatia a to aj za účasti spevokolov ďalších cirkví na území mesta. Koncert sa uskutočnil pred zaplnenou sálou, čo je dobrým signálom takýchto podujatí do budúcnosti. Vzájomné uznanie účinkujúcich a potlesk v hľadisku charakterizovali priebeh a atmosféru tohoto vydareného ekumenického podujatia.

-rs-pk-

Pastorácia Rómov

V kláštore Rádu sestier sv. Bazila Veľkého v Prešove sa dňa 15. januára t.r. uskutočnilo stretnutie duchovných a katechétov prešovskej, košickej a spišskej diecézy ,poverených pastoráciou rómskeho obyvateľstva. Stretnutie viedol pomocný biskup košickej diecézy Mons. Bernard Bober. Prešovskú diecézu zastupoval o. Jozef Maretta. V programe zazneli prednášky, referáty na tému evanjelizácie Rómov.

V rámci diskusie sa preberali problémy s pastoráciou vo farnostiach, hovorilo sa o ťažkostiach spolužitia rómskeho obyvateľstva s ostatnými veriacimi a podobne. Okrem iného bolo spomenuté pripravované svätorečenie prvého Róma, ktorý môže byť ich pekným vzorom. Je ním španielsky Róm Zefferino Imenes Malla. Počas španielskej revolúcie bol uväznený ako kresťan, pretože bránil jedného španielského kňaza. Z ružencom v ruke strávil čas vo väzení a 9. augusta 1936 bol popravený. Predtým žil klasickým rómskym životom, najprv ako tulák, predavač zvierat. Keď objavil Boha, prijal sviatostné manželstvo, stal sa terciánom a bol katechétom rómskych detí. *-rs-*

VERÍME V JEDNÉHO BOHA

To bola téma ekumenickej bohoslužby ôsmich kresťanských cirkví a židovskej náboženskej obce tohtoročného Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov v preplnenom Dome umenia v Košiciach. Hlavný príhovor mal biskup evanjelickej a. v. cirkvi Július Filo. Našu cirkev zastupoval košický dekan o. Cyril Jančišín, ktorý predniesol slová kajúcnosti a prosbu, aby Všemohúci nás naplnil úctou a pravou láskou k blížnym. Náš mládežnícky zbor pri Chráme narodenia Panny Márie zaspieval 50. žalm a pred čítaním evanjelia skladbu Aleluja - pk-

V súvislosti so začatým procesom blahorečenia

Poslednú januárovú nedeľu dňa 28. 1. 1996 zišla sa v obci Cigeľka dekanáte Bardejove historická komisia, ktorú ustanovil diecézny biskup Mons. Ján Hirka pre zhromaždenie všetkých informácii v súvislosti so začatím procesu blahorečenia biskupa P. P. Gojdiča. Prečo práve v Cigeľke ? Tu žil a vyrastal malý Peter, neskôr sídelný biskup prešovskej diecézy. Svätú liturgiu pri tejto príležitosti slúžil okresný dekan o. Pavol Chanáth za prítomnosti o. Pavla Dancáka ml. , o. Petra Capa a o. Petra Šturáka. V homílii otec dekan poukázal na príkladný život biskupa Gojdiča. O veľkosti tohto muža svedčí množstvo svedectiev, o jeho skromnosti, trpezlivosti a jeho vernosti Kristovej cirkvi až na smrť. Aj keď máme veľké problémy a starosti, podľa vzoru biskupa mučeníka odovzdajme celý život Bohu, povedal o. Chanáth na záver. Modlitbou za svätorečenie biskupov P. P. Gojdiča a ThDr. B. Hopku zakončila sa liturgická časť. Po nej sa všetci veriaci spolu s komisiou stretli v priestoroch obecného zastupiteľstva, kde sa k prítomným prihovoril o. Dancák, ktorý zdôraznil túžbu Svätého Otca dať na oltár našich biskupov, aby boli vzorom nielen pre nás, ale pre celú všeobecnú Cirkev. O. Šturák, predseda komisie pre zhromaždenie všetkých faktov, v krátkom životopisnom medailóne vyzdvihol najdôležitejšie črty a okamihy života otca biskupa Gojdiča a vyzval tamojších veriacich, aby ak poznajú niektoré skutočnosti, ktoré sú doteraz neznáme, aby o tom informovali. V spomienkach na biskupa Gojdiča sa so svojimi skúsenosťami a poznatkami podelili Peter Vaník, Anna Sisáková, Štefan Košč a ďalší. V popoludňajších hodinách komisia navštívila aj titulárneho kanonika Mons. Mikuláša Rojkoviča, toho času žijúceho v Bardejove, ktorý otca biskupa Gojdiča veľmi dobre poznal. Od neho sa dozvedeli zaujímavé skutočnosti zo života biskupa Gojdiča, tiež o prenesení ostatkov z Leopoldova a mnohé iné fakty. -am-

Mons. Mikuláš Rojkovič

Štefan Košč, jeden zo spoluväzňov

ZO ŽIVOTA EPARCHIE

Modlitba za blahorečenie biskupov P. P. Gojdiča, OSBM a ThDr. Vasila Hopku

Bože, večný prameň všetkého dobrodenia, ďakujeme ti za dar, ktorým si nás obdaril vo svojich služobníkoch Pavlovi a Vasilovi. V týchto biskupoch si nám ukázal vzory čností a vernosti svätej cirkvi ako aj nástupcovi svätého Petra. Oni zaplatili cenu slobody a života, aby všetci boli jedno. Mocou svojej múdrosti a veľkosťou svojho milosrdenstva osláv týchto svojich služobníkov a učiň ich hodnými úcty na oltároch. Nech ani my, podobne ako oni, v tomto živote po ničom tak netúžime, ako po plnení tvojej svätej vôle. Ty si človeka stvoril na svoj obraz a podobu a ozdobil si ho všetkými svojimi darmi, aby sme pod ochranou tvojej moci vždy vzdávali chválu tebe, Otcu i Synu i Svätému Duchu teraz i vždycky i na veky vekov. Amen

Prosba

Redakcia časopisu Slovo v tejto súvislosti prosí všetkých, ktorí osobne poznali biskupa Gojdiča, aj tých, ktorí sa z rozprávania svojich najbližších o ňom dozvedeli nejaké zaujímavé skutočnosti, aby o nich informovali historickú komisiu, prostredníctvom biskupského úradu, resp. našu redakciu.

Sú vinní a odsudzujú sa...

Uplynulo 45 rokov od procesu s biskupmi Vojtaššákom, Buzalkom a Gojdičom

Nezákonný proces s biskupom našej cirkvi Pavlom Gojdičom a rímskokatolíckymi biskupmi Jánom Vojtaššákom a ThDr. Michalom Buzalkom ostane natrvalo čiernou kapitolou našej justície a je mementom s poučením, aby sa už nič podobné v našej histórii nezopakovalo. Pojednávanie s obžalovanými, sčasti vysielané aj rozhlasom, začalo pred Štátnym súdom v Bratislave v stredu, 10. januára 1951 (minulý mesiac pripadlo "smutné" výročie 45 rokov) od konania tohto procesu. Pripomeňme si v tejto súvislosti niektoré fakty zo súdneho pojednávania, tak ako ich opisuje publikácia Proces proti vlastizradným biskupom Vojtaššákovi, Buzalkovi a Gojdičovi, ktorú vydalo v r. 1951 Ministerstvo spravodlivosti. Kniha, dnes už dokument, usvedčuje a vydáva svedectvo proti tým, v záujme ktorých bolo jej vydanie.

V senáte Štátneho súdu zasadli: predseda senátu Karol Bedrna, sudcovia z ľudu Matej Županič a Štefan Borš a sudcovia z povolania Václav Hanák a Pavol Korbuly. Ako náhradní sudcovia boli prítomní: Ján Andel - sudca z ľudu a Dr. Jozef Buzna - sudca z povolania. Štátnu prokuratúru zastupoval Dr. Ján Feješ, súdnou zapisovateľkou bola Dr. Anna Pojezná. Obžalobou z 2. januára 1951, ktorú predniesol štátny prokurátor Dr. Feješ, boli biskupi Ján Vojtaššák, ThDr. Michal Buzalka a Pavol Gojdič žalovaní za spáchanie trestných činov, ktorých sa dopustili tým, že ako uvádzala obžaloba v bode treťom - "všetci obžalovaní v rokoch 1945 - 50 sa spolčili navzájom s ďalšími páchateľmi na pokus o zničenie ľudovodemokratického zriadenia"...atď. Tým údajne spáchali všetci obvinení zločin vojenskej zrady, zločin velezrady a zločin vyzvedačstva. Osobitne bolo každému obžalovanému pripisované spáchanie ďalších trestných činov. Výsledkom tohto monstrum procesu je známy - doživotie biskupom Gojdičovi a Buzalkovi a dvadsaťštyri rokov väzenia Vojtaššákovi s vysokými peňažnými trestami pred odsúdením.

Pri čítaní opísaného výsluchu obžalovaných na pojednávaní človek prepadáva pocitu právnej absurdity, bezhraničnej antizákonnosti, ideologickej zaslepenosti a ľudskej zloby v kolose nezastaviteľnej mašinérie nastupujúceho totalitného režimu, ktorý podľa vopred vypracovaného scenára svojich režisérov vyrábal procesy, zločiny a zločincov. Gotwaldovská štátna moc si osvojovala právo na pravdu, spravodlivosť a neomylnosť. Bohužiaľ, za cenu tých najcennejších obetí.

Dr. Peter KRAJŇÁK

STRETNUTIE S DOPISOVATEĽMI

V rámci skvalitňovania činnosti redakcie, zvlášť obsahovej prípravy jednotlivých vydaní časopisu Slovo, sa dňa 12. januára v priestoroch Gréckokatolíckeho farského úradu v Prešove uskutočnilo neformálne stretnutie našej redakcie s našimi stálymi dopisovateľmi. Na stretnutí, ktoré otvoril a viedol šéfredaktor Ing. Blažej Krasnovský, boli prítomní pomocný biskup Mons. Milan Chautur, CSsR, ktorý v krátkom príhovore zdôraznil dôležitosť a význam katolíckej tlače a vydávania nášho časopisu Slovo. Generálny vikár Mons. Ján Gajdoš odovzdal prítomným pozdrav otca sídelného biskupa Mons. Jána Hirku, pričom tlmočil jeho slová, že mu veľmi záleží, aby časopis Slovo odzrkadľoval život Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Na stretnutí boli ďalej prítomní cirkevný cenzor o. Anton Mojžiš, tajomník biskupského úradu Ing. Andrej Rusnák,člen redakčnej rady a predchádzajúci vedúci redaktor časopisu o. František Dancák, za Spolok sv. Cyrila a Metoda Mgr. Pavol Kušnír, RNDr. o. Jozef Voskár, Mgr. o. Vojtech Boháč, Dr. Mária Pešeková, p. V. Donovalová - Klenková, Mgr. Jozef Gavlák, Mgr. Erika Matonoková, M. Koscelanský, Dr. P. Krajňák, M. Nastišinová, bohoslovec Miroslav Pindroch a za redakciu A. Mesároš a A. Goriščáková. V rámci diskusie veľká jej časť bola venovaná najmä otázkam gréckokatolíckej mládeže. Okrem toho zaznelo veľa podnetných návrhov, ktoré sa redakcia bude v budúcnosti snažiť vo svojej činnosti využiť a zrealizovať. Ďakujeme prítomným dopisovateľom za ich aktívnu účasť a tým, ktorí sa pre povinnosti nemohli zúčastniť tohto stretnutia, ale poslali nám svoje postrehy a návrhy. Veríme, že k riadnej práci redakcie bude v budúcnosti patriť aj takáto spolupráca redakcie a dopisovateľov, čo sa určite prejavi aj v kvalite obsahu časopisu a záujmu oň. -rs-

POKOJ ĽUĎOM DOBREJ VÔLE

Pod týmto mottom sa dňa 6. januára t.r. v kultúrnom stredisku v Sadoch n / Torysou, v časti Byster, uskutočnilo ekumenické stretnutie veriacich. Podujatie mladých účastníkov, ale aj tých skôr narodených naplnilo radosťou, ale aj príjemným zážitkom. Pásmom piesní a slova v programe vystúpili dievčenský gréckokatolícky zbor z Košického Klečenova pod vedením Dariny Šimkovej, zmiešaný spevácky zbor pri Chráme Panny Márie Nanebovzatej zo Zdoby pod vedením Márie Balogovej a spevácky zbor sv. Jána Nepomuckého, ktorý viedol pán Šoltés z Bystera. Prihlásená speváckа skupina kresťanskej reformovanej cirkvi z Bystera pre ochorenie viacerých členov svoju účasť odvolala.

Krása a bohatosť vianočných piesní, aj vystúpenie betlehemcov, poučili aj pobavili prítomných návštevníkov. Bola to dôstojná oslava radostnej udalosti, ktorá sa odohrala pred dvetisíc rokmi.

Slávnosti sa zúčastnili aj duchovní otcovia farnosti o. Michal Vasiľ, gréckokatolícky tit. dekan zo Zdoby a o. Martin Uháľ, rímskokatolícky správca farnosti Koš. Polianka. Ako vzácny hosť medzi prítomnými bol o. ThDr. Cyril Vasiľ, SJ, ktorý v tom čase bol na návšteve u rodičov.

Jana MAŠLEJOVÁ

V domove dôchodcov

Žiaci Cirkevnej základnej školy vo Svidníku navštívili v minulých dňoch domov dôchodcov.

Pre starčekov a starenky pripravili krátky kultúrny program. Keďže niektorí prežívali vianočné sviatky a Nový rok "po starom", v programe zneli vianočné piesne, koledy, hry a balady.

Svojím vystúpením potešili srdcia všetkých, ktorí ich počúvali. V nejednom oku zažiarila radosť a zaligotala sa slza. Aj tam vládol pokoj a láska, ktorá nás navzájom spojila. Cítili sme, že sme urobili radosť iným, a preto prídeme aj inokedy.

V KOŠICIACH pravidelne pripravujú dospelých na krst, birmovanie i prvé sväté prijímanie. Prvé sväté prijímanie 27 dospelých bolo posledne v Chráme narodenia Panny Márie v Nedeľu mýtnika a farizeja dňa 28. januára t. r. Deň predtým bol krst a birmovanie skupinky dospelých.

Z ponuky o. redeptoristov

Sv. Alfonz Liguori: Cesta lásky..... 35,- Sk (128 str., A5)

Autor je jedným z tridsiatich cirkevných učiteľov v dvojtisícročnej histórii Cirkvi. Už to naznačuje kvalitu jeho spisov. V uvedenej knihe sa formou rozjímaní zamýšľa nad obľúbenou 13. kapitolou 1. listu Korinťanom, kde nám sv. Pavol ukazuje "vznešenejšiu cestu" než sú ostatné a to je cesta lásky. Sv. Alfonz, patrón moralistov a spovedníkov, nikdy neostáva pri teoretizovaní, ale vždy vychádza do konkrétnych uzáverov, ako uskutočňovať pravdy viery v živote, ako praktizovať čnosti. V knihe je okrem iného veľmi cenná stať o úteche a bezútešnosti a o opustenosti. Knihu určite ocenia tí, ktorí sa vážne usilujú o svoj duchovný rast.

Sv. Alfonz Liguori: Návštevy (a deviatniky) ..... 15,- Sk (155 s. A6)

Sv. Alfonz (1696 - 1787) je tiež učiteľom modlitby. Táto jeho kniha, Návštevy Najsvätejšej Eucharistie, Panny Márie a sv. Jozefa, vyplynula z potreby ľudí, ktorí často nevedia, čo robiť pred Najsvätejšou Sviatosťou. Kniha je delená na 31 dielov, t.j. na každý deň v mesiaci. Dovolím si tvrdiť, že niet knihy, ktorá by učila lepšie modliť sa pred Najsvätejšou Eucharistiou, ako je táto. Svedčí o tom fakt, že dnes dosiahla už viac ako 2200 vydaní. Kniha je obohatená o deviatniky k Božskému Srdcu, Bohorodičke a k sv. Jozefovi.

Ján Mastiliak: Hrsť spomienok..... 7,- Sk (46 s., A4)

Dr. Ján Mastiliak, CSsR, na výslovnú žiadosť svojho predstaveného píše spomienky na roky 1950 - 65. Ako vtedajšiemu reholnému predstavenému mu bol navrhnutý trest smrti. Bol však odsúdený na doživotie. Bol to muž svätého života a veľký učenec. Preložil mnohé hodnotné knihy do slovenčiny. Za komunizmu mnohí si urobili svoje filozofické a teologické štúdia práve u neho a tak sa stali tzv. tajnými kňazmi.

Sv. Alfonz Liguori: Vo svetle večnosti..... 48,- Sk (340 s., B6)

Svätec sa zamýšľa nad večnými pravdami, nad smrťou, súdom, nebom a peklom. Jedinečná kniha, ktorá jednoducho, ale mohutne pohýňa človeka zamyslieť sa nad svojím životom a nabáda prijať obrátenie.

Mario de Fiesole: Celá malosť..... 25,- Sk (96 s., B6)

V tejto unikátnej, avšak i náročnej knihe, autor vo forme rozjímaní medituje nad veľkou pravdou viery o milosti Božej, ktorá na čím väčšie uplatnenie sa "potrebuje" čím menšiu dušu. Túto malosť duše pripravuje Tá, ktorá bola celá malá - Mária.

Mesačník "Misionár" ..... 5,- Sk (A5, 28 s. s farebnou obálkou)

Veľké pravdy podávané jednoduchým spôsobom.

Knihy si môžete objednať na adrese: Misionár, Masarykova 35, 070 01 Michalovce

LITURGICKÝ KALENDÁR

V roku 1996 sa v nedele a sviatky čítajú čítania podľa cyklu "C"
Vo všedný deň sa číta druhé čítanie (s párnym číslom)

Prvý týždeň Veľkého pôstu

19. február, pondelok, Archip, apoštol

Začiatok štyridsiatnice, prvý deň sv. Veľkého pôstu - prísny pôst. Liturgická farba počas celého pôstneho obdobia je tmavočervená. Výnimkou sú zádušné soboty a slávnosť Zvestovania. Na stredy a piatky veľkého pôstu je predpísaná sv. liturgia vopred posvätených darov, ktoré maju vlastný poriadok čítaní. V stredy a piatky Veľkého pôstu je zdržanlivosť od mäsa. Čítania sú uvedené pre sv. liturgiu Jána Zlatoústeho. Dnes je odprosujúca poklona pred Najsv. Eucharistiou. Menlivé časti na sv. liturgii sú z pondelka. 2 Kor 5,20-21, 6,1-2, Lk 12,33-40.

20. február, utorok, Lev Katanský, biskup

Menlivé časti z utorka alebo o biskupovi Rim 9,18-24a, lk 9,22-25.

21. február, streda, Timotej Olympský, úctyhodný

2 Kor 5,1-5, Lk 5,27b-32. Liturgia vopred posvätených darov.

22. február, štvrtok, I. a II. nájdenie ostatkov mučeníkov v Eugénii

Menlivé časti zo štvrtku alebo o mučeníkoch Rim 16,17-20, Mt 25,-40

23. február,piatok, Polykarp, biskup a mučeník

1 Tim 2,5-10, Mt 6,7-15. Liturgia vopred posvätených darov.

24. február, sobota, Teodor Tyrón

I. a II. nájdenie hlavy sv. Jána Krstiteľa, záväzná spomienka. Anfóny každodenné. Tropare: Pamiatku spravodlivých. Pre svoju veľkú vieru. Dnes neplodná. Sláva. Mnoho múk. I teraz., podľa predpisu. Prokimen: Spravodlivý sa teší. Heb 2,1-4, Mt 13,31-33.

25. február. Prvá pôstna nedeľa, o pravej úcte ikon, Taras, biskup

Radový hlas je piaty, ev. na utierni je piate. Liturgia sv. Bazila Veľkého. Anfóny: Pán je dobrý. Ty si moja pomoc alebo nedeľné. Tropare: Veriaci oslavujme. Klaniame sa. Sláva i teraz. Neopísateľné slovo. Prokimen: Velebíme ťa. Ef 5,8-14, Lk 7,36-44a. 47-50. Namiesto Dôstojné je sa spieva Milostiplná Matka. Spev na prij.: Pane, zachraň mi dušu, alebo Chvaľte Pána. Druhý týždeň Veľkého pôstu.

26. február, pondelok, Porfýr, biskup

Menlivé časti z pondelka alebo o biskupovi. Rim 14,14-15. 17-19, Lk 6,20-23.

27. február, utorok, prokop Dekapolita, úctyhodný

Menlivé časti z utorka alebo o úctyhodnom Gal 6,1-5, Mt 23,1-12

28. február, streda Bazil úctyhodný

2 Kor 6,4-12, Lk 8,19-21. Liturgia vopred posvätených darov.

29. február, štvrtok, Kassián, úctyhodný

Menlivé časti zo štvrtku alebo o uctyhodnom.

1. marec, piatok, Eudokia, mučenica

Rim 12,3-5, Mt 13,44-46. Liturgia vopred posvätených darov.

2. marec, sobota - druhá zádušná (čierna), Teodor, biskup

Antifóny: Dobre je. Pán kraľuje. Vchod: Poďme, pokloňme sa... za večný pokoj zosnulých. Tropar: Hlbinami. Sláva. So svätými. I teraz. V tebe máme. Prokimen: Duše ich. 1Kor 15,12-15, 19-23, Jn 6,48-54. Namiesto Dôstojné je sa spieva: Najčistejšia Bohorodička. Spev na prij.: Blažení, ktorých si vyvolil. Panychída.

3. marec, Druha pôstna nedeľa, Eutrop a spoločníci, mučeníci

Radový hlas je šiesty, ev. na utierni je šieste. Lit. sv. Bazila Veľkého. Antifóny: Bože, buď nám. Rozjasni svoju tvár. Tropar: Pri tvojom hrobe. Sláva, teraz nastal. I teraz, podľa predpisu. prokimen: Spas ľud. Kol 3,12-16, Mt 5,20-24. Namiesto Dôstojné je sa spieva: Milostiplná Matka. Spev na prij.: Boh je moja obrana, alebo Chváľte Pána.

Pripravil o. Mgr. Vojtech BOHÁČ

ROKY PRENASLEDOVANIA BOLI AJ ROKMI NÁŠHO DOZRIEVANIA

(Pokračovanie zo 4. str)

-Aj môj návrat medzi svojich bol príkladom toho, že všetko zlé sa môže raz obrátiť na dobré. Slzy radosti ihneď vystriedali vtedajšie starosti. Ako okresný dekan som musel rokovať so štátnou správou aj s pravoslávnou cirkvou. Nastali časy behania, rokovania, nepochopenia a nepokoja a aj anonymných vyhrážok. Najtrápnejšími boli stretnutia na Okresnom národnom výbore v Michalovciach so zástupcami pravoslávnej cirkvi. Často trvali celý deň a často neviedli k ničomu. Nevedel som pochopiť, ako je to možné, že tí, ktorí boli dosadení na naše farnosti totalitnou mocou, zabudli na 10. Božie prikázanie. Až do roku 1989 sme boli cirkvou povolenou, ale nežiadúcou...

■ Pri všetkých svojich náročných povinnostiach okresného dekana i správcu farnosti ste si našli čas a pomáhali pri znovuzaložení nášho cyrilometodského spolku.

- Zaletím trošku do minulosti. V roku 1941 bol som ešte ako bohoslovec pri zakladaní vtedajšej našej Jednoty sv. Cyrila a Metoda. Počas prázdnin som spolu s ďalším bohoslovcom a neskoršie kňazom už nebohým o. Jozefom Dubjakom pomáhal činovníkom Jednoty - o. ThDr. Jánovi Murínovi, JUDr. Jozefovi Pichonskému, JUDr. Jánovi Dankovi, Jozefovi Erbymu a ďalším. V čase môjho pôsobenia v Trebišove som sa snažil šíriť cyrilometodské myšlienky. A pamätám si dobre aj na veľkolepé cyrilometodské slávnosti v Trebišove v roku 1943, na ktorých sa zúčastnil aj náš biskup Pavol P. Gojdič. Preto nie div, keď po novembri 1989 naša cirkev získala viac slobody, mnohí z nás starších sme si pokladali za povinnosť obnoviť náš spolok. Terajšiu svoju funkciu predsedu Spolku sv. Cyrila a Metoda chápem ako čestnú. Som rád, že mladší odo mňa s láskou a zanietením na úkor svojho voľného času sa venujú spolkovej práci.

■ Aké želanie chcete vysloviť na záver nášho rozhovoru?

- My kňazi i mnohí veriaci neradi pripomíname naše utrpenie. Ale všetci naši veriaci by mali vedieť, čo všetko sa u nás udialo. Že tu bola likvidácia našej cirkvi, väzenská smrť nášho biskupa Pavla P. Gojdiča, že tu boli kňazi a veriaci, ktorí sa nezriekli svojej prenasledovanej cirkvi a hlavne to, že roky nášho prenasledovania boli aj rokmi nášho dozrievania.

A ďalším mojím prianím je, aby naši ľudia pochopili úmysel tých, ktorí zakladali náš cyrilometodský spolok, našu jednotu v roku 1941 i úmysel tých, ktorí náš spolok znovuzaložili v roku 1991. A aby každý náš veriaci urobil všetko, čo môže urobiť, aby sme si všetci zachovali vieru našich predkov a lásku k nášmu cyrilometodskému obradu.

Za rozhovor poďakoval Pavol KUŠNÍR

Milí naši čitatelia a dopisovatelia,

ďakujeme Vám za vaše listy a vyznania do novej rubriky "Cesty"", ktorú sme začali uverejňovať. Príbehov, ktoré pohýnajú, je naozaj dosť. Veselé i smutné, hrdinské i tragické. Zdanlivo obyčajný dobrý život je často ponukou pre iných nasledovať ho. Jednoduchosť priťahuje a robí zázraky. Pozývame aj ostatných, ktorí ešte nenašli odvahu atramentom svedčiť, prosíme, píšte o tom, čo ste prežili, aké máte skúsenosti, čo Vás trápi a podobne. Sme tu pre všetkých. Vianočné sviatky boli pre mnohých iste inšpiratívne. Cez otvorené okno svojho srdca napíšte nádhernu "Cestu". Píšte o rodine, priateľoch, susedoch, kamarátoch, ale najviac o sebe.

Radio Vaticana

Do slovenskej sekcie Vatikánskeho rozhlasu sa po dvoch rokoch vrátil pracovať páter František Sočufka, SJ. V slovenskom oddelení začal pôsobiť už v roku 1988 ako redaktor. V júli 1990 prevzal vedenie slovenského programu po pátrovi Senčíkovi, ktorý po udalostiach v roku 1989 odišiel pracovať do Kanady a na Slovensko.

Adresa: Radio Vaticana
00120 Vatican City
Tel.: 06/6988.3551
Fax: 6988.4565

Vznik a vývoj vesmíru

Hvezdáreň a planetárium v Prešove dňa 19. januára t. r. pripravili pre širokú verejnosť zaujímavé podujatie. Na aktuálnu tému Vznik a vývoj vesmíru prednášal verejnosti dnes známy vedec RNDr. Jiri Grygar, CSc. Podujatie sa uskutočnilo vo veľkej zasadačke Okresného úradu v Prešove.

Stenografovanie
vylepšenou abecedou
Ing. V. M., Čaradice 167
953 01 p. Zlaté Moravce

ČI BUBE V NEBI AJ ŠPENÁT

Katechétka hovorila druháčikom o nebi. Jeden zo žiačikov sa spýtal, či v nebi bude naozaj všetko. Po kladnej odpovedi viditeľne zosmutnel. Neskôr vysvitlo, čoho sa obával : ak bude v nebi všetko, tak tam bude aj špenát a on považoval jedenie špenátu za najväčšie utrpenie, ktoré doteraz stretol v tomto slzavom údolí.

Vážnejší problém pre niektorých mladých ľudí vytvára predstava o nebi ako o nekonečných miliónoch rokov, ktoré sú naplnené len atmosférou chrámu. Takáto vidina budúcnosti ich nepovzbudzuje a keď sa k nej pridá málo opravdivej radosti už v tomto živote - potom nenachádzajú žiaden životný elán.

Zaiste zjavené Božie Slovo poskytuje dostatok pozitívnych odpovedí pre túto problematiku, len by bolo potrebné ich dostatočne zdôrazňovať.

Známy teológ K. Rahner vyslovil zaujímavé myšlienky o našom chápaní večnosti. Tento náš pozemský čas nepokračuje po smrti. Večnosť nie je pokračovaním času, ale niečo kvalitatívne úplne nového. Smrťou človek dozrieva do definitívnej a konečnej platnosti. Pozemský čas slúži na vybudovanie duchovnosti a slobody človeka. Naša existencia sa dovŕši pred tvárou Božou pri našom stretnutí so Spasiteľom v okamihu smrti. Ale táto danosť sa nedá nijako umiestniť v našej časopriestorovej pozemskej skúsenosti, aby tu ležala každému na očiach.

Problém tkvie v tom, že si večnosť nevieme predstaviť inak, ako nekonečné trvanie. Vyžaduje sa od nás, aby sme v tejto oblasti mysleli nenázorne. Podobne pracuje moderná fyzika - študuje a vysvetľuje veci pochopiteľné, ale nepredstaviteľné. Postupne sa prichádza k hraniciam vecí pochopiteľných, ale nevyjadriteľných.

Chápme svoj život ako celok ducha i tela zameraný k Bohu. Náš Spasiteľ je dominantný svedok skutočnosti, že večnosť, ktorá nasleduje po čase, je preplnená svetlom, krásou a láskou a že v nej nájdeme odpovede na všetky otázky.

M. STANISLAV

SVÄTÁ ALŽBETA UHORSKÁ

Slovenský knižný trh obohatila kniha talianskej autorky Márie Alloisiovej pod názvom Svätá Alžbeta Uhorská. O slovenský preklad sa postaral o. Štefan Smržík, SJ, a vydalo ju vydavateľstvo Dobrá kniha v Trnave.

Útla, len vyše stostránková kniha sa v svojich 30 kapitolách usiluje zachytiť hrdinský život tejto svätice, ktorá sa narodila na kráľovskom hrade v Bratislave 7. júla 1207. Sleduje jej pôvod, odchod z domu do Durinska, detstvo v cudzine bez rodičov, šťastné manželstvo, ale predovšetkým jej štedrosť a priateľstvo s chorými a chudobnými.

Jej veľkým príkladom bol jej súčasník - sv. František Assiský. Po smrti manžela Ľudovíta odchádza z hradu a celý svoj ďalší život venuje jedine chorým a chudobným, v ktorých vidí Ježiša. Keď sa jej núka druhé lákavé manželstvo s cisárom Fridrichom II., rázne povie svoje nie. Zriekla sa všetkého - i vlastných detí - len aby sa mohla úplne obetovať Bohu v jeho chorých a opustených. Jej mladý život rýchlo stratí jej horlivá a neúnavná služba chorým v nemocnici sv. Františka, ktorú dala postaviť. Láska k týmto úbožiakom jej káže rozdať všetko do posledného haliera a vedie ju k hrdinským skutkom lásky.

Na sklonku života sa rozhodla vstúpiť medzi "kajúcich bratov a sestry", ktorí sa podujali úplne obnoviť spoločnosť, žijúc podľa reguly assiského Chudáčika. Ich kláštor je taký veľký ako svet a s nimi sa rodí v Cirkvi tretí rád sv. Františka - terciári. Alžbeta zomrela veľmi mladá vo veku 26 rokov.

Kniha svojím jednoduchým rozprávačským štýlom získava si priazeň všetkých čitateľov.

o. Ján BABJAK, SJ

Medzinárodný katolícky časopis - REPORT

Report je prestížny medzinárodný spravodajský časopis v pravom slova zmysle. Má stálych profesionálnych spravodajcov so zdrojom informácií z Vatikánu, kľúčových miest Európy, Spojených štátov a Latinskej Ameriky. Report Vám umožní väčší pohľad do života v Cirkvi na celom svete. Od roku 1996 môžete Report čítať aj u nás. Má 56 farebných strán. Ročné predplatné 11 čísel pre Slovenskú republiku činí 264,-Sk + 76,-Sk poštovné, celkom - 340,-Sk. Objednať si ho môžete na adrese:

Agentúra LUX,
Zvonová 21,
969 01 Banská Štiavnica,

SLOVO
Gréckokatolícky dvojtýždenník
08001 PREŠOV
tel.:091/723783

Podávanie novinových zásielok povolené Východoslovenským riaditeľstvom pôšt Košice, č.j. 2542-PTTM-93, zo dňa 8.9.1993